

Statinio projekto pavadinimas

**ŠV. STEPONO SKVERO IR ŠV. STEPONO GATVĖS NUO ŠOPENO G. IKI GELEŽINKELIO IR
ALGIRO G. SANKRYŽOS REKONSTRAVIMO PROJEKTAS**

Statinio projekto Nr.

VP19-88

Projektuotojas

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖ

Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius, tel. (8-5) 211 2000.
Kodas Juridinių asmenų registre 111109233

Duomenys apie projektuotoją

SAVIVALDYBĖS ĮMONĖ „VILNIAUS PLANAS“

Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius, tel. (8-5) 211 2446.
Kodas Juridinių asmenų registre 123615345

Projektuojamo objekto duomenys

**ŠV. STEPONO BAŽNYČIOS (1042) TERITORIJA
VILNIAUS MIESTO ISTORINĖ DALIS, VAD. NAUJAMIESČIU (33653) TERITORIJA
VILNIAUS SENOJO MIESTO IR PRIEMIESČIŲ ARCHEOLOGINĖ VIETOVĖ (25504)**

Statinio projekto pavadinimas

**ŠV. STEPONO SKVERO IR ŠV. STEPONO GATVĖS NUO ŠOPENO
G. IKI GELEŽINKELIO IR ALGIRO G. SANKRYŽOS
REKONSTRAVIMO PROJEKTAS**

Statinio (statinių) adresas
(statybos vieta)

ŠV. STEPONO GATVĖ

Tvarkybos rūšis

TVARKOMIEJI PAVELDOSAUGOS DARBAI (REMONTAS, RESTAURAVIMAS)

Statybos rūšis

TVARKOMIEJI STATYBOS DARBAI (REMONTAS, NAUJA STATYBA)

Statinio kategorija

YPATINGASIS

Statinio naudojimo paskirtis

SUSISIEKIMO

Statinio projekto etapas

PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI

Statinio projekto dalis

BENDROJI DALIS

Bylos (segtuvo) žymuo

01

Bylos (segtuvo) laidos žymuo

0

Bylos (segtuvo) išleidimo data

2019-12

Pasirašančių asmenų pareigos:

Vardai, pavardės, kiti būtini duomenys:

Parašai:

Direktorius

MARIUS VAIVADA

L. e. p. poskyrio vadovas

VLADAS TREINYS

Projekto vadovas

VINCAS BREZGYS

Kvalifikaciją patvirtinančio dokumento Nr.

A 874,3180

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

ĮVADAS

Projektiniai pasiūlymai rengiami pagal 2019-09-25 Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Vyriausiojo miesto architekto patvirtintą Projektinių pasiūlymų užduotį.

1. INFORMACIJA APIE PROJEKTUOJAMĄ OBJEKTĄ

1.1. Projektuojama teritorija susideda iš Šv. Stepono skvero (dalis žemės sklypo Šv. Stepono g. 41, unik. Nr. 4400-2004-4182; 8293,5 kv.m.) ir Šv. Stepono gatvės dalis nuo Šopeno g. iki Geležinkelio ir Algirdo g. sankryžos (11846,0 kv.m.). Iš viso planuojama teritorija užima 20139,5 kv.m.

2. DARBO TIKSLAS

Parengti Šv. Stepono gatvės ir skvero viešosios erdvės rekonstravimo projektinius pasiūlymus. Projektiniai pasiūlymai rengiami techniniam projektui „Šv. Stepono skvero ir Šv. Stepono g. nuo Šopeno g. iki Geležinkelio ir Algirdo g. sankryžos rekonstravimo ir tvarkomųjų statybos darbų projektas“.

3. DARBO PROGRAMA

3.1. Atlikti teritorijos esamos padėties vertinimą, nustatyti esamo želdyno funkcinius, estetinius, socialinius prioritetus ir pateikti pasiūlymus dėl teritorijos zonavimo pagal numatomų veiklų joje pobūdį;

3.2. Pateikti rekomendacijas dėl esamų medžių ir krūmų išsaugojimo, šalinimo, genėjimo, formavimo kiek įmanoma išsaugoti esamus želdinius, esant poreikiui naujų medžių sodinimui, rekomenduojama, kad būtų sodinami ne jauni sodinukai;

3.3. Suprojektuoti:

3.3.1. atkurtą istorinę Šv. Stepono gatvės trasą;

3.3.2. Šv. Stepono gatvę projektuoti kaip bendro eismo gatvę, draugišką pėstiesiems ir dviratininkams, numatant saugią lėto eismo juostą automobiliams, mažinant automobilių tranzitą šia gatve.

3.3.3. Ergonomiškus, universalius, ilgaamžius, naudotojui patogius ir įvairioms oro sąlygoms pritaikytus mažosios architektūros elementus: suolus, šiukšlių dėžes, dviračių parkavimo saugyklas ir funkcionalią miesto skvero erdvę;

3.3.4. Skvere, padidinti želdynų plotą, projektuoti saugų ergonomišką želdyną;

3.3.5. Gatvių, pėsčiųjų takų, skvero, želdinių ir kitų susijusių erdvių darnų ir efektyvų apšvietimą;

3.3.6. Integruoti į skverą sklype esančių pastatų Šv. Stepono g. 41 (Šv. Stepono bažnyčia) ir Algirdo g. 48 (numatoma konversija pritaikant Makerspace) poreikius, numatyti privažiavimus bei įvertinti minimalius automobilių parkavimo poreikius;

3.3.8. Sklype Šv. Stepono g. 41 esant vertingų kultūros paveldo objektų – įvertinti jų eksponavimo galimybes;

3.3.9. Numatyti pėsčiųjų, neįgalųjų poreikiams pritaikytas patekimo jungtis su Šv. Stepono bažnyčia;

3.3.10. Numatyti funkcionalias pėsčiųjų/dviračių Šv. Stepono gatvės jungtis su Geležinkelio gatve.

3.3.11. Gatvių ir šaligatvių dangai naudoti kokybiškus, tvarius ir ilgaamžius sprendimus ir medžiagas.

4. PAPILDOMI REIKALAVIMAI:

4.1. Viešosios erdvės architektūrai taikyti universalus dizaino principus;

4.2. Projektuojamus pėsčiųjų bei dviračių srautus integruoti į esamą infrastruktūrą.

4.3. Viešosios erdvės funkciniams sprendimams taikyti „Vilniaus Miesto Darnaus Judumo Plano“ principus;

4.4. Projektuojamą teritoriją integruoti ir atsižvelgti į rengiamą „Apie 33,5 ha teritorijos tarp Panerių, Geležinkelio, Stoties ir Seinų gatvių, Naujamiesčio seniūnijoje, detalų planą“ ir šiai teritorijai rengiamų architektūrinių-urbanistinių kūrybinių dirbtuvių rekomendacijas.

KVAL. PATV. DOK. NR.			Statinio projekto pavadinimas ŠV. STEPONO SKVERO IR ŠV. STEPONO GATVĖS NUO ŠOPENO G. IKI GELEŽINKELIO IR ALGIRDO G. SANKRYŽOS REKONSTRAVIMO PROJEKTAS. PROJEKTINIAI PASIŪLYMAI		
A874	PV	Vincas Brezgys		Statinio numeris ir pavadinimas, dokumento pavadinimas	Laida
XXX	PDV	Vincas Brezgys		AIŠKINAMASIS RAŠTAS	0
	Arch.	Paulius Jonys			
LT	Statytojas ir (arba) užsakovas Vilniaus miesto savivaldybė		Dokumento žymuo VP19.88-00-PP-AR	Lapas	Lapų
				1	5

4.5. Atsižvelgti į tai, kad teritorija patenka į Vilniaus miesto istorinę dalį, vad. Naujamiestiu (u. k. 33653) bei Vilniaus senamiestio (u. k. 16073) vizualinės apsaugos pozonį, kartu atverti istorinės struktūros ženklus – naujai projektuojamoje teritorijoje;

4.6. Sukurti saugią viešąją erdvę ir įvertinti projektuojamo eismo saugumą.

1 PROJEKTO PAGRINDAS IR TIKSLAS

1.1 ISTORINĖ APŽVALGA

1.1.1. Naujamiestio pietinės dalies istorija

1738 m miesto plane buvusi priemiesčio aplink Šv. Stepono bažnyčią teritorija įtraukta į miesto teritoriją. Plane matomi gynybiniai įtvirtinimai aplink bažnyčios teritoriją. Aplinkui pavienės sodybos ir dirbami laukai, sodai.

1738 m ištrauka iš miesto plano

Naujamiestis, priešingai nei sako jo pavadinimas, iš tiesų – vienas seniausių Vilniaus rajonų. 1860 m. nutiesus Peterburgo-Varšuvos geležinkelį, sparčiai vystėsi Naujamiestio rajonas. Susisiekti su geležinkeliu buvo tiesiamos naujos Aleksandro (dab. Algirdo), Orenburgo (dab. Vytenio), Tambovo (dab. A. Vivulskio) gatvės.

Kol nebuvo naujų gatvių, svarbiausia Naujamiestio arterija buvo dabartinė Naugarduko gatvė. Egzistavusi jau XIX a. pr. kaip pašto kelias iš Trakų, nuo 1860 m. archyvuose dokumentuose vadinama Novogorodskaja gatve, t. y. Naujamiestio g. Taip ją turėtų vadinti ir šiandien, tačiau dėl tarpukariu įsivėlusios klaidos, pavadinimą verčiant į lenkų kalbą buvo pavadinta Novogrodzka – Naugarduko gatve. Jono Basanavičiaus gatvė ir jos apylinkės buvo vadinamos Pohuliankos priemiesčiu.

1875 m. buvo sudarytas naujas perspektyvinis miesto plėtros planas. Naujamiestis šiame plane suskirstytas stačiakampiais kvartalais, vietoje buvusių gatvelių ir kelių suplanuotos tiesios gatvės. Šis planas su nedideliais pakeitimais buvo įgyvendintas. Dabartinė Naujamiestio gatvių sistema suformuota laikantis 1875 m. plano. Atsirado Mindaugo, Švitrigailos, Vytenio, T. Ševčenkos, Kauno, Panerių, Šaltinių, Aguonų gatvės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	2	31	0

XIX a. pab. Naujamiestyje vyko intensyvios statybos. Kaip ir visame Vilniuje, čia pradėti statyti daugiaaukščiai mūriniai pastatai. Daugelį statomų namų suprojektavo architektai V. Gorskis, A. Polozovas, A. Mikulskis, K. Maciulevičius, A. Prozorovas.

1840 m ištrauka iš miesto plano

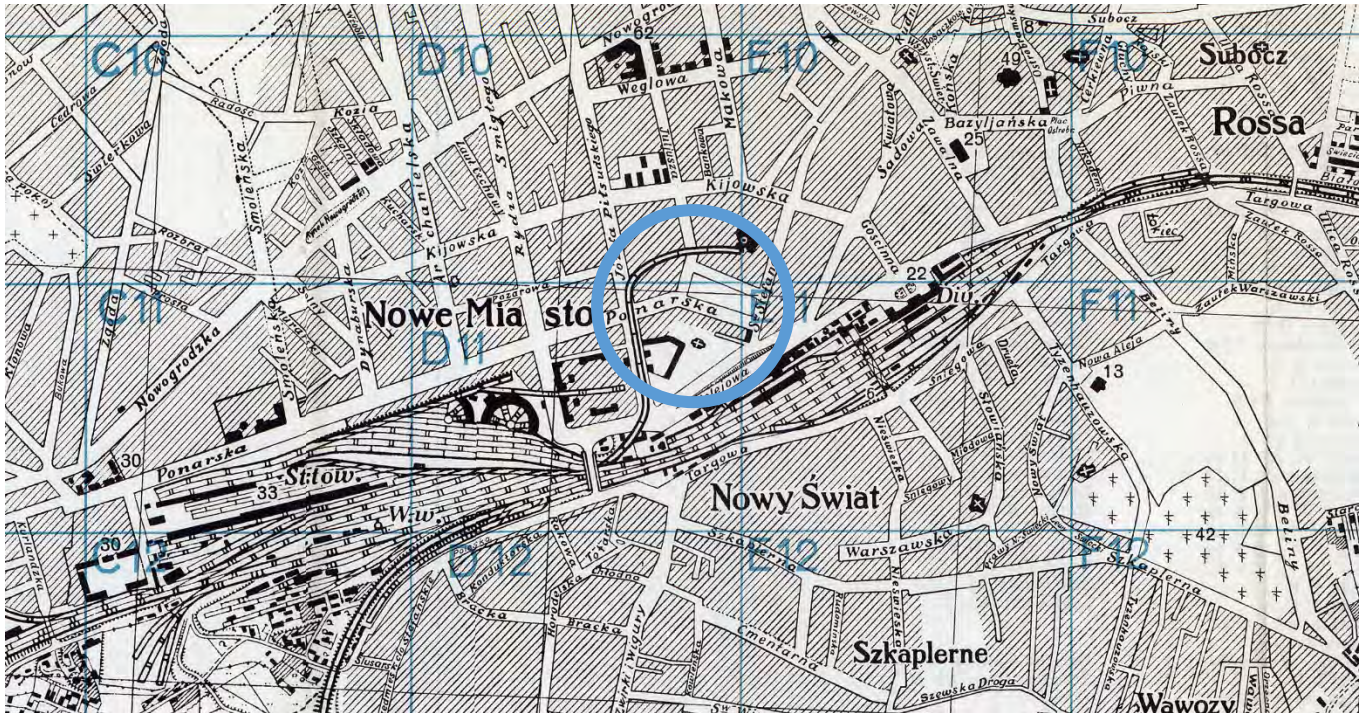

1900m ištrauka iš miesto plano

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	2	30	0

XIX a. pab. Naujamiestyje vyko intensyvios statybos. Kilo mediniai ir mūriniai pastatai. 1840-1870 m. vyko masiškas vienuolynų, bažnyčių perdirbinėjimas. Cerkvėmis paverstos šios bažnyčios: Švč. Trejybės (1821 m.), vizitiečių Švč. Jėzaus širdies (1865 m.).

Šv. Stepono gatvė, einanti nuo miesto sienos Rūdininkų gatvėje, prieš nutiesiant traukinių bėgius, buvo viena iš svarbesnių į priemiesčius, sodybas ir dvarelius vedančių trasų. XIX a., susiformavus geležinkelio infrastruktūrai, gatvės reikšmė tapo lokali. XIX a. pab. šalia Vilniaus geležinkelio stoties pastatyta geležinkelininkų technikos mokykla (sodų kvartalo viduryje). Ji buvo dabartinės autobusų stoties vietoje.

1940 m ištrauka iš miesto plano

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	3	30	0

Per antrą pasaulinį karą stoties rajonas nukentėjo nuo bombų ir gaisrų. Šv. Stepono gatvė ir Sodų gatvės 1974 m, pastačius Vilniaus autobusų stoties kompleksą, buvo nutrauktos. Šv. Stepono gatvė pasibaigia aukšta atramine siena, formuojančia autobusų parką. Sodų gatvė atsiremia į Stoties pastato kampą.

1.1.2. Šv. Stepono bažnyčia, vienuolynas, kapinės ir sodai

Pirmoji bažnyčia iškilo 1600 m prie kelio, vedusio per Rūdininkus į Krokuvą. Kompleksą sudarė bažnyčia, klebonijos pastatas, vienuolynas ir kapinės.

XVI a. pabaigoje Jėzuitų kunigas Simonas Visockis inicijavo mūrinės bažnyčios statybas tuometiniame Rūdininkų priemiestyje, kuriame buvo laidojamos maro aukos. Po kurio laiko prasidėjo bažnyčios statybos; darbai užtruko iki 1600 m. Pirmosios šv. Kazimiero kanonizacijos iškilmės naujojoje bažnyčioje įvyko jau 1604 m. Prie bažnyčios veikė medinė špitolė, kuri 1612 m. buvo perstatyta į mūrinę. 1655 m. švedų tvano metu bažnyčia buvo nuniokota. 1752 m. bažnyčią perėmė Marijos gyvenimo kongregacijos seserys (marijavitės). Apie 1806 m. bažnyčia rekonstruota (architektas Pietr de Rossi). 1864 m. bažnyčia nacionalizuota ir pritaikyta kalėjimui. 1926 m. Bažnyčioje įsikuria akmenskaldžių cechus.

1862 m. caro įsakymu, šalia esantis vienuolynas buvo pertvarkytas į Stepono kalėjimą, centrinis bažnyčios įėjimas užmūrytas, dalis bažnyčios atsidūrė kalėjimo kieme. Tuometis klebonas Djakovskis pasirūpino atsitverti tvora nuo kalėjimo kiemo – jam pavyko ir 1914 metais atstatyti centrinį įėjimą, o atgautą aikštelę iškloti cemento plytelėmis. Prasidėjus karui 1914 metais kalėjimas buvo uždarytas. Sovietų Rusija 1921 metais Stepono kalėjimą perdavė Lenkijai, jis lenkiškai buvo vadinamas „Stefanskie“. Akte konstatuota, kad apleisti pastatai buvo šeši: vyrų ir moterų kalėjimų bei 4 pagalbiniai. Vienu metu čia buvo įkurti bėglių ir repatriantų namai. 1923 metais Lenkijos teisingumo ministerija skyrė Lukiškių kalėjimo viršininką atsakingu už Stepono kalėjimo remontą. Jame buvo numatyta laikyti net apie 800 kalinių. 1925 metų sausį jis ėmė veikti kaip baudžiamasis tardymo kalėjimas – jam buvo priskirtas antrosios klasės režimas. 1942 metų kovo 23 dieną Vilnių bombardavo Sovietų Sąjungos tolimojo veikimo aviacija. Apie 1961 metus 2 aukštų buvęs moterų kalėjimas prie pat Panerių gatvės tapo 3 aukštų gyvenamuoju namu.

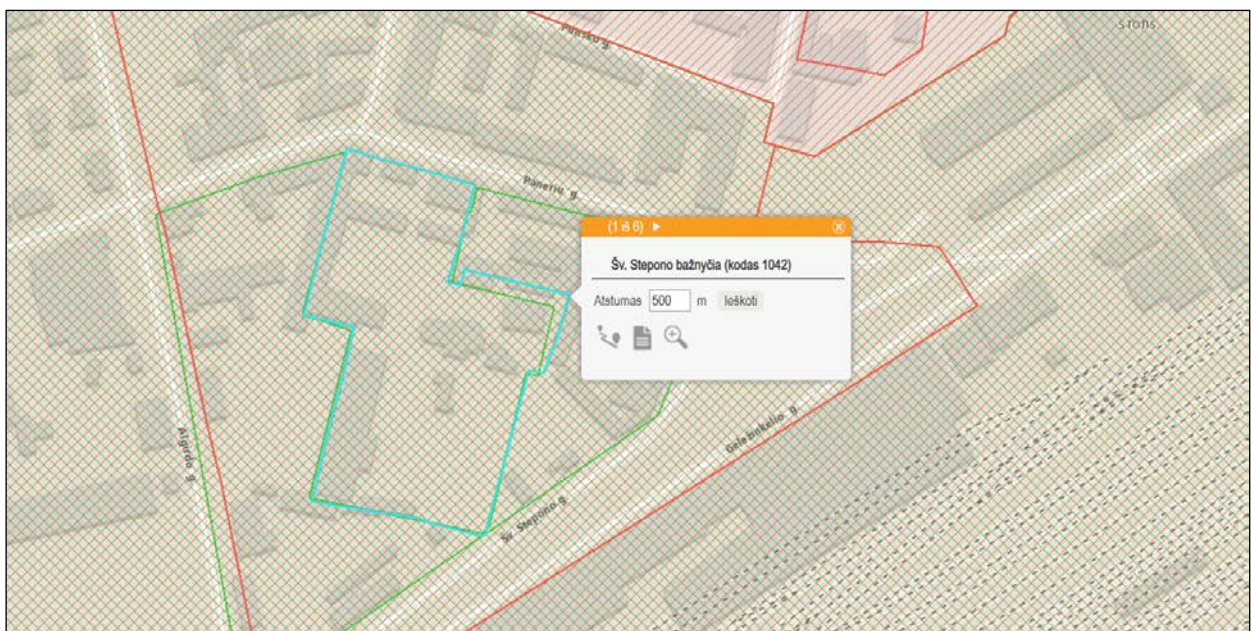
1801–1806 m. rekonstrukcijos autorius architektas Pjetras de Rosis (1761–1831). Pastatyta 1600 m., 1711 m.-1715 m. remontuota, 1794 m. sukilimo metu apgriauta, 1801–1806 m. rekonstruota, 1885–1888, 1893, 1994,

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	4	30	0

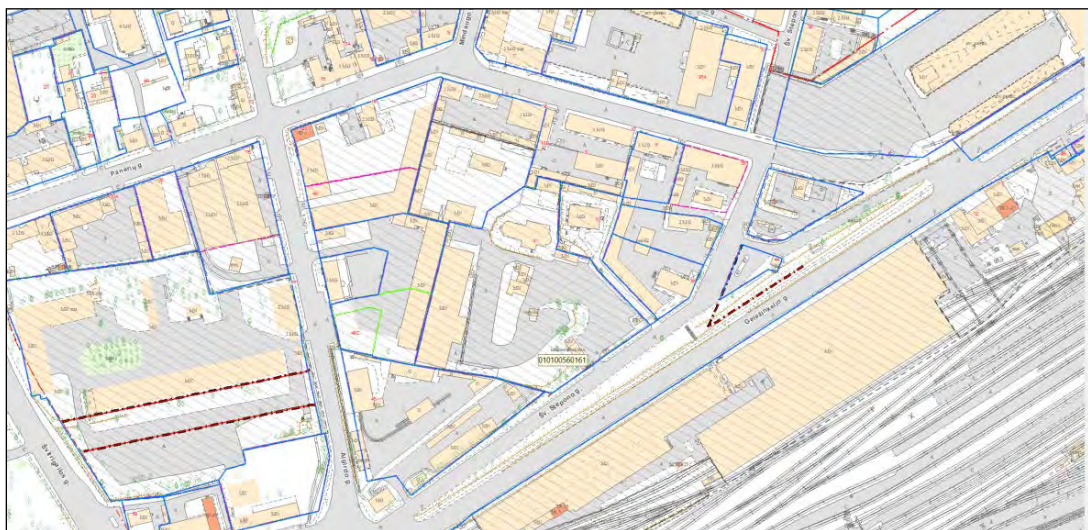
1899–1900 m. remontuota, 1945 m. apgriauta, 1946 m. remontuota, 1948 m. pritaikyta gamyklos sandėliui, 1975–1976 m. remontuoti bažnyčios fasadai, nuo 2005 m. vykdyti restauracijos darbai. 2005 m. fasadų restauracijos autorės architektės Giedrė Miknevičienė, Nijolė Ščiogolevienė.

Šv. Stepono bažnyčia yra vienanavė, lotyniško kryžiaus formos. Bažnyčios apsidė – pusapvalė. Bažnyčios viduje išlikęs baroko laikų šoninis altorius. Yra trijų aukštų zakristija, prie kurios prisišliėjusi puscilindrė laiptinė. Vidus dekoruotas piliastrais, freskomis. Bažnyčios išorė dekoruota sgrafito frizais, karnizais bei piliastrais. Pagrindiniame fasade yra pusapvalis bokštas, prie kurio prisišliėję du mažesni laiptinės bokšteliai su mažais stačiakampiais langeliais, manoma, jog gynybinės paskirties. Portalas – pusapvalis. Virš visų keturių bažnyčios frontonų yra kryžiai: virš išilginių navų ir apsidės su mūrine pakyla, virš transeptų – be pakyls. Bažnyčios išorė padengta pilku tinku, pagamintu su pelenų priemaisha. Tik pastatyta bažnyčia turėjo trijų pakopų bokštą, buvusį prie pagrindinio fasado, tačiau po kurio laiko dalis jo buvo nugriauta, šiuo metu išlikusi tik pusapvalė jo dalis. Bažnyčia rekonstruota XIX a. pradžioje. Ši bažnyčia yra viena iš trijų Vilniuje esančių renesansinių bažnyčių.

Kultūros vertybių registre Šv. Stepono bažnyčios teritorija nesutampa su dabartinio sklypo ribomis, o vizualinės apsaugos pozonis apima visą kvartalą, ribojamą Algirdo, Panerių ir Šv. Stepono gatvėmis.

Ištrauka iš Kultūros vertybių registro

Naujamiesčio kvartalo sklypų ribos

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	5	30	0

Šv. Stepono bažnyčios teritorija, kaip galima vieša erdvė, yra daugiausiai potencialo turinti teritorija. Čia nuo seno buvo vienuolyno sodas, kapinės ir visą laiką buvo žalia erdvė. Tačiau ilgainiui ši teritorija tapo sandėliavimo ir gamybos zona ir joje neišliko viešosios erdvės elementų.

Pastaruosiu metu sklype Geležinkelio g. 39 buvo įsikūrusi įmonė, atliekanti Vilniaus gatvių priežiūrą. Sklypo teritorijoje, aplink Šv. Stepono bažnyčią, daug sovietmečiu statytų pramoninių statinių. Sklype yra požeminis statinys, skirtas bituminės dangos paruošimui. Atliekant žemės kasimo darbus, stipriai nukentėjo kultūrinis sluoksnis.

1.2 TERITORIJOJE GALIOJANČIŲ PLANAVIMO IR KULTŪROS PAVELDO DOKUMENTŲ APŽVALGA

1.2.1 Šv. Stepono bažnyčia (kodas 1042)

Unikalus objekto kodas: 1042

Pilnas pavadinimas: Šv. Stepono bažnyčia

Adresas: Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Geležinkelio g. 39

[registravimo registre data: 1992-05-21

Statusas: Paminklas

Objekto reikšmingumo lygmuo yra: Nacionalinis

Rūšis: Nekilnojamas

Teritorijos KVR objektas: 17716.00 kv. m

Vizualinės apsaugos pozonis: 34100.00 kv. M.

Pavienis objektas Pavienio objekto teritorijoje yra: Pirmas pastatas, Antras pastatas, Trečias pastatas

Seni kodai: Kodas registre iki 2005.04.19: S539P Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė: AtV25

Autorius: 1801–1806 m. rekonstrukcijos autorius architektas Pjėtras de Rosis (1761–1831), 2005 m. fasadų restauracijos autorės architektės Giedrė Miknevičienė, Nijolė Ščiogolevienė

Amžius: pastatyta 1600 m., 1711 m., 1715 m. remontuota, 1794 m. sukilimo metu apgriauta, 1801–1806 m. rekonstruota, 1885–1888, 1893, 1994, 1899–1900 m. remontuota, 1945 m. apgriauta, 1946 m. remontuota, 1948 m. pritaikyta gamyklos sandėliui, 1975–1976 m. remontuoti bažnyčios fasadai, nuo 2005 m. vyksta restauracijos darbai.

Stilius: renesansas

Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą retas); Dailės (lemiantis reikšmingumą unikalus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus);

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	6	30	0

1.2.2 Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Naujamiesčiu (kodas 33653)

Unikalus objekto kodas: 33653

Pilnas pavadinimas: Vilniaus miesto istorinė dalis, vad. Naujamiesčiu

Adresas: Vilniaus miesto sav., Vilniaus m.,

Įregistravimo registre data: 2010-04-21

Statusas: Registrinis

Objekto reikšmingumo lygmuo yra Nacionalinis

Rūšis: Nekilnojamas

Teritorijos: KVR objektas: 3010486.00 kv. m

Vertybė pagal sandarą: Vietovė

Vietovėje yra: Žiūr. priedą Nr.1, priedą Nr.2

Seni kodai: Nr. laikinosios apskaitos sąrašė: 101; Nr. Lietuvos Respublikos kultūros paminklų sąrašė: UV70

Amžius: XVII a. pr. - XX a. II p.

Vertingųjų savybių pobūdis: Archeologinis (lemiantis reikšmingumą); Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą unikalus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kraštovaizdžio; Urbanistinis (lemiantis reikšmingumą retas); Želdynų (lemiantis reikšmingumą svarbus);

1.2.3 Vilniaus miesto bendrasis planas (2007m galiojantis)

Bendrajame plane teritorija neskaidoma ir nurodyta kaip rajonų centrų ir kitos mišrios didelio užstatymo tankio teritorija.

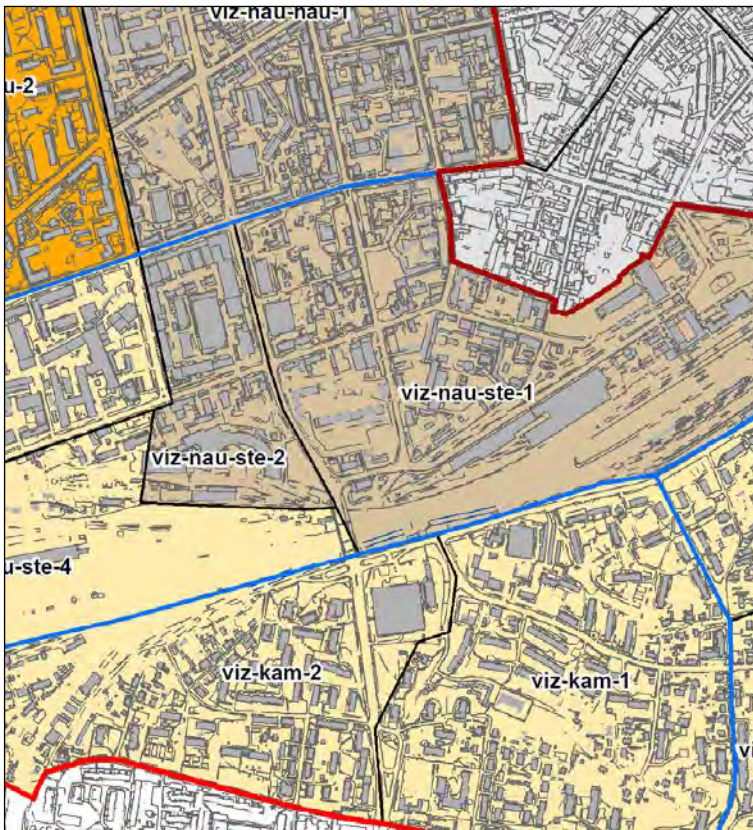

1.2.4 Vilniaus miesto bendrasis planas (2020 m tvirtinamas)

Planuojama teritorija išskirta kaip specializuotų kompleksų zona su per vidurį esančiu intensyviai naudojamu želdynu.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	7	30	0

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Vilniaus senamiesčio riba
- Priemiesčių ribos
- Priemiesčių dalių ribos
- - - - - Aukštybinių pastatų statybos zona

Priemiesčių zonavimas

- Autentiška arba artima autentiškai struktūra
- Turi urbanistinių naujadarų
- Dominuojantys naujadarai
- Dominuojantys gamtiniai elementai
- Dominuojantys aukštybiniai pastatai

Apžvalgos taškai

- Pagrindiniai
- Papildomi

Kiti žymėjimai

viz-lie-nau-1 Priemiesčio teritorijos Nr.

Viz-nau-ste-1	1	Steponiškės	kita, prioritelines gyvenamoji, visuomeninė, komercinė, infrastruktūros (geležinkelio ir kt.),	urbanistinių struktūrų restauravimas, vystymas laikantis nustatyto užstatymo tipo, galimi reglamentuoti pokyčiai dominuojančio priemiesčio morfologinio tipo ribose,	perimetris užstatymas, dominuoja perimetris reguliarus, galimi perimetris kvartalinis,	≤3,	25	30 m, įvertinant esamą aplinkinio užstatymo morfotipą, atskirose vietose		33653, dalyje 25504	privalomi archeologiniai tyrimai/Saugomos Naujamiesčio vertingosios savybės, galimi reglamentuoti urbanistinė struktūros pokyčiai
			kita, prioritelines gyvenamoji, visuomeninė, komercinė, infrastruktūros (geležinkelio ir kt.),	urbanistinių struktūrų restauravimas, vystymas laikantis nustatyto užstatymo tipo, galimi reglamentuoti pokyčiai dominuojančio priemiesčio morfologinio tipo ribose,	perimetris užstatymas, dominuoja perimetris reguliarus, komponentinis,	≤1,6,	12	18 m kvartale, kuriame yra Šv. Stepono bažnyčia (bažnyčios vizualinės apsaugos zona),	ID - Šv. Stepono bažnyčia (kodus 1042)- 10.5/22	33653, dalyje 25504	privalomi archeologiniai tyrimai/Saugomos Naujamiesčio vertingosios savybės, galimi reglamentuoti urbanistinė struktūros pokyčiai

PASTABOS:

1. Reglamentas netaikomas registruotiems Nekilnojamojo kultūros vertybių registre statiniams ir Vertinimo tarybos aktais nustatytoms vertingosioms savybėms.
2. Planuojant naujus pastatus (rekonstruojant esamus) Vilniaus senamiesčio apsaugos zonoje, iškilus klausimui dėl planuojamų statinių aukščio įtakos Vilniaus senamiesčio vizualiniams ryšiams, būtina patikra pagal Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Miesto plėtros departamento direktoriaus 2004-10-20 įsakymu Nr. 22-V patvirtintą „3D“ metodiką.
3. Parengus analizę pagal „3D“ metodiką, kiekvienu atveju, kai numatomas statinio aukštis yra akivaizdžiai įtakojantis Vilniaus senamiesčio vizualinius ryšius bei viršija Tvarkymo plane nustatytą rekomenduojamą aukštį, sprendimą dėl tokio statinio įtakos Vilniaus senamiesčiui priima Vilniaus senamiesčio monitoringo taryba.

1.2.5. Detalusis planas (patvirtintas 2007-04-04)

2007 m projektavimo firma „Archivoltas“ parengė teritorijų planavimo dokumentą „Teritorijos prie Šv. Stepono bažnyčios detalusis planas“, kuris buvo patvirtintas Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2007-04-04 sprendimu Nr. 1-1609 „Dėl teritorijos prie Šv. Stepono bažnyčios detaliojo plano tvirtinimo“.

Detaliajame plane nurodyta sklypo naudojimo būdas – visuomeninė. Sklypas padalintas į dvi dalis, kurios priklauso skirtingiems savininkams. Dokumente nurodyti servitutai inžinerinams tinklams tiesiti ir remontuoti, taip pat seritutas privažiuoti per vieną sklypo dalį iki kitos. Sklype nėra nurodyta naujų užstatymo zonų, o aukštingumo ir tankumo rodikliai apibūdina tik esančius sklype ir nekintančius statinius.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	8	30	0

DETALIOJO PLANO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

IŽANGA

Detalusis planas teritorijai prie šv. Stepono bažnyčios, 93 (anksčiau 84b) numeriu žymimame Vilniaus miesto kvartale, esančiame tarp Panerių, šv. Stepono ir Geležinkelio gatvių, yra parengtas vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės valdybos 2003 02 24 sprendimu Nr. 412 V, sąlygoms bendriesiems, detaliesiems ir specialiojo planavimo dokumentams rengti, ir patvirtinta planavimo užduotimi.

Rengiant detalųjį planą, atsižvelgiama į Naujamiesčio raidos programą ir Naujamiesčio gyvenamojo rajono detalaus suplanavimo projektą (Registracijos Nr. 11, Vilniaus miesto Vykdomojo komiteto 1994 05 10 sprendimas Nr. 468)

Dėl nepavykusių bandymų iškelti UAB „Gatvių statyba“, turinčią nuosavybę nagrinėjamoje teritorijoje, detalaus plano rengimo procesas užtruko, ir Vilniaus miesto savivaldybė ir Kultūros paveldo departamentas pratęsė anksčiau išduotas sąlygas detalaus plano rengimui. Vilniaus miesto savivaldybė administracijos direktoriaus 2006m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 30-1545 pratęsė sąlygų detaliajam planui rengti galiojimo laiką.

TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Detaliojo plano tikslas – žemės sklypo ribų nustatymas, žemės naudojimo būdo tikslinimas, teritorijos tvarkymo ir statybos reglamentų nustatymas.

Detaliajame plane sprendžiami šie uždaviniai:

- Urbanistiniai,
- Paveldotvarkos ir paveldosaugos,
- Privažiavimai.

ESAMA SITUACIJA

Sklypas yra Vilniaus Naujamiesčio teritorijoje. Kvartalas patenka į Senamiesčio apsaugos zoną „A“. Centrinėje kvartalo dalyje yra kultūros vertybės statusą turinti šv. Stepono bažnyčia – vertybės kodas S 539P. Šv. Stepono bažnyčia 1998 metais yra sudarytas Pagrindinis dosjė (Kultūros paveldo apsaugos departamento Kultūros paveldo centras), kuriame yra nustatyta vertybės teritorija ir vizualinės apsaugos zona.

Pokario metais prie geležinkelio stoties esantis kvartalas buvo paverstas pramoniniu. Jame buvo įkurtos įvairia veikla užsiimančios valstybinės įmonės („Gatvių statyba“, Gatvių avarinė tarnyba“, „Keliai“, „Trasa“, Vidaus reikalų ministerijos statybos –remonto darbų baras, geležinkelių „Vilniaus pastatų ir inžinerinių įrenginių ruožas“, asfalto-betono gamyklos aštuoni garažai ir kt.), kurios didesne dalimi po 1990 metų pakeitė savo statusus ir naudojamus statinius privatizavo.

Galimoms valdų riboms nustatyti 1992 metais Vilniaus Senamiesčio regeneravimo direkcija užsakė Paminklų restauravimo projektavimo institutui atlikti teritorijos paminkloauginį – paminklotvarkinį įvertinimą, ir parengti žemės valdų suformavimo pasiūlymus.

Siekiant išsiaiškinti ikisovietinio laikotarpio buvusius žemių ir pastatų savininkus, atlikti išsamūs viso kvartalo istoriniai tyrimai – autorė Rasa Dičiuvienė, išanalizuota esama būklė, įvertintos galimybės atkurti istoriškai susiformavusias valdas.

1993 metais parengti kvartalo regeneravimo ir valdų ribų nustatymo projektiniai pasiūlymai (PRPI – dabar UAB „Paminklų projektavimo Institutas“ – autorinių darbų saugykla, inv.nr.1556/24 – 238, 1993m.)

Valdų ribų nustatymo pasiūlymai 1993 metų lapkričio 24 d. Vilniaus miesto tarybos potvarkiu Nr.2163 V buvo patvirtinti.

1994 metų gegužės 19d. Vilniaus miesto valdyba Potvarkiu Nr.989V „Dėl žemės sklypų dydžio ir ribų nustatymo“ punktu 1.12 apibrėžė šv. Stepono bažnyčios ir šventoriaus šv. Stepono g.39 (dabar adresu Panerių g.8) žemės sklypo dydį 5400,76 m², ir punktu 1.12.1 – kapinių teritorijos žemės sklypą – 10251,49 m² dydžio.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	9	30	0

Punktu 1.12.2 tuometiniai sklypuose esančių pastatų naudotojai įpareigoti nugriauti juose esančius (menkaverčius) statinius, sutvarkyti teritorijas ir nustatyta tvarka perduoti Vilniaus miesto valdybai.

ISTORINĖ KVARTALO VYSTYMO SI RAIDA

Rengiamo detalaus plano teritorija priklauso istoriniam šv. Stepono priemiesčiui.

Pagrindinis ir svarbiausias statinys šiame kvartale yra šv. Stepono bažnyčia, kuri 1967 metais buvo įtraukta į vietinės reikšmės architektūros paminklų sąrašą. Šiuo metu jai suteiktas kultūros vertybės statusas - vertybės kodas S539.

Bažnyčios istorija yra tiesiogiai susijusi su visais kvartale esančiais statiniais ir žemės valdomis, todėl nustatant galimus valdų ribų, teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimus, atsižvelgiama į pagrindinį ir svarbiausią šioje teritorijoje objektą – bažnyčią ir jos priklausinius.

1993 metais atlikti istoriniai tyrimai ir urbanistinė priemiesčio raidos analizė rodo, kad bažnyčia buvo pastatyta prie vieno iš svarbiausių traktų, vedusių iš Vilniaus miesto pro Rūdininkų vartus į Europos šalis.

XVI amž. pradžioje miestas apjuosiamas gynybine siena. Svarbesnių kelių susikirtimo su ja vietose pastatyti miesto vartai. Šv. Stepono priemiestis tuo metu buvo už miesto sienos ribų.

1648 metais vokiečių inžinierius Getkantas paruošė naują Vilniaus miesto gynybinių įrenginių planą, kurį įgyvendinus, šv. Stepono priemiestis jau patenka į gynybine siena apjuostą miesto teritoriją.

Bažnyčios svarbą rodo tai, kad iš labai nedaugelio šiame plane pažymėtų pastatų išsiskiria šv. Stepono bažnyčia.

Istoriniai šaltiniai sako, kad ji pastatyta 1604 metais, tačiau išlikusiuose senesniuose Vilniaus miesto planuose - vad. Brauno (1550 m.) panoraminiame Vilniaus miesto plane bažnyčia jau pažymėta. Istorikas R. Firkovičius teigė, kad bažnyčia šioje vietoje pastatyta neatsitiktinai. Prieš tai čia buvo laidojamos maro ir badmečių aukos. Dokumentais patvirtinta, kad kapinės šalia bažnyčios pradėjo veikti nuo 1660 metų.

1715 – 1717 metais kapinės prie bažnyčios buvo aptvertos. To meto kapinių teritorija matoma 1730-1740 metais datuojamame vad. Fiurstenhofo Vilniaus miesto plane.

1798 metais mirė architektas Laurynas Stuoka – Gucevičius. Pagal visus turimus duomenis, jis buvo palaidotas šiose kapinėse.

Uždarius, vėliau sunaikinus kapines ir įkurdinus kapinių teritorijoje įvairias gamybinės paskirties įmones, kapo vieta tapo nežinoma.

1808 metų Vilniaus miesto planas pateikia tikslias buvusių valdų ribas ir parodo stovėjusius jose pastatus.

1810 metais vienuolės marijavitės (jos įsikūrė čia nuo 1737 metų, kai buvo įkurta p. Marijos sąjunga, vėliau peraugusi į vienuoliją) „koreguoja“, be susitarimo su bažnyčios klebonu, savo valdas – jos atitveria vienuolyną nuo bažnyčios šventoriaus mūrine tvora, kuri užblokavo centrinį įėjimą į bažnyčią.

1821 metais šv. Stepono bažnyčia atiduodama vienuolėms marijavitėms, o kapinės – karmelitams.

Po 1863 metų sukilimo, marijavičių vienuolynas uždaromas, o šv. Stepono bažnyčia palikta kaip Visų šventų bažnyčios filialas.

Vienuolynui priklausę pastatai perduoti Vilniaus gubernijos kalėjimų valdybai ir pritaikyti kalėjimo reikmėms.

1885 metais kapinės oficialiai buvo uždarytos.

1909 metų plane rodoma, kad kapinės neveikiančios, tačiau jų teritorijos ribos nėra pakitusiuos.

XX amžius negailestingas šv. Stepono bažnyčiai. Jau trečiajame dešimtmetyje ją pradeda supti pramoninės paskirties pastatai. 1926-1928 metais įkurtas plytelių gamybos cechas, kuriame dirbo akmenskaldžių brigada.

1945 metais sausio mėnesį geležinkelio stoties sprogimo metu akmenskaldžių cechas sugriautas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	10	30	0

Po 1845 metų kapinių teritorija ir bažnyčia bei vienuolynui priklausę pastatai tapo poligonu naujoms pramoninėms statyboms. Valdų ribos prarado savo aktualumą, ir miesto valdžia laisvai jomis manipuliavo, išdalindama sklypus ir pastatus ir įkurdindama miestui reikalingas įmones ir organizacijas.

1950 metais paleista I-ji asfalto maišyklė. Bažnyčia paversta sandėliu, o jau seniai neveikiančios kapinės buvo užmirštos, ir tapo naudojamos kaip teritorija, pramoninei veiklai.

SKLYPO RAIDOS MATMENYS IR SPRENDINIAI

Atsižvelgiant į sklypo istorinę raidą, visai nagrinėjamai teritorijai yra numatytas visuomeninės paskirties naudojimo būdas.

Pagrindinis statinys teritorijoje yra šv. Stepono bažnyčia. Bažnyčia ir greta esantis dviejų aukštų klebonijos pastatas, statytas apie 1909 metus, yra gražinti Vilniaus arkivyskupijai.

Istoriškai bažnyčia, kapinės ir vėliau pastatyta klebonija buvusios vienoje valdoje.

Šv. Stepono bažnyčia šiuo metu yra neveikianti. Pastato būklė nėra gera, nepaisant to, kad pastaraisiais metais buvo sutvarkytas bažnyčios stogas, uždengiant jį skarda.

Bažnyčios fasadų tvarkymui Kultūros paveldo departamentas yra numatęs skirti lėšų, tačiau darbų pradėti nėra galimybės, neapibrėžus sklypų ribų.

Teritorija prie buv. klebonijos nuo kitų yra atskirta ne tik tvoromis, bet ir ryškiu reljefo skirtumu, kuris suformuotas siekiant atskirti ilgą laiką nenaudojamą arba ne pagal pirminę paskirtį naudojamą bažnyčią.

Vienas iš seniausių, dokumentuose fiksuotų patekimų į sklypą buvo dabar uždarytas kelias iš šv. Stepono gatvės. Dabartinis įvažiavimas yra suformuotas po 1940 metų.

Atkurti pirminį naudojimo būdą teritorijai prie bažnyčios ir klebonijos nėra sudėtinga, kadangi esami pastatai nebuvo kapitališkai pertvarkomi ar rekonstruojami. Pakito tik pradinis teritorijos lygis aplink bažnyčią, kuris sukeltas dirbtinai, matyt, užpilant kapų vietas. Pagrindinis įėjimas į bažnyčią yra virš metro žemiau dabartinio žemės paviršiaus. Lyginant su 1929 metais fiksuotu lygiu, reljefas apie bažnyčią užkeltas virš 3 m., todėl yra tikimybė, kad atstatant pirminį lygį, pavyks surasti anksčiau buvusias kapavietes.

Šiuo metu kapinių teritorijoje yra UAB „Gatvių statyba“ priklausantys statiniai ir joje vykdoma gamybinė veikla.

Nors riba tarp UAB „Gatvių statyba“ ir bažnyčios buvo nustatyta 1994 metais Priedu prie Vilniaus miesto valdybos potvarkio Nr.989V, ji nesuformavo savarankiško privažiavimo ar priėjimo prie bažnyčios, ir nebuvo įgyvendinta.

Sklypo suformavimas ir prieigų užtikrinimas yra vienas iš prioritetinių uždavinių sudarant galimybę bažnyčiai funkcionuoti.

Naujamiesčio detalajame plane teritorijoje yra pažymėtos skersai kvartalą einančios gatvės, tačiau ši idėja sunkiai realizuotina dėl patenkančių jas privatizuotų statinių, bei nėra priimtina paveldotvarkos aspektu.

Siekiant išsaugoti archaišką per daugelį metų susiformavusią kvartalo urbanistinę sistemą, ir remiantis turimais duomenimis, istorinė gatvelė, vedusi iš šv. Stepono gatvės į bažnyčios šventorių turi būti atkurta, taip, kaip ir buvo numatyta 1993 parengtame ir patvirtintame sklypų ribų plane.

Detaliojo plano rengimo eigoje susidurta su juridine problema.

Visa buvusių kapinių teritorija yra užstatyta statiniais, kurie nuosavybės teise priklauso uždarajai akcinei bendrovei „Gatvių statyba“, tačiau žemė yra valstybės, ir ji nėra nuomojama. Bendrovei taip pat priklauso sklypas ir pastatai buvusio istorinio vienuolyno teritorijoje adresu Panerių g. 12. Pagal patvirtintą detalų planą šiam sklypui, sklypus skiriančią dabartinę mūrinę tvora prie bažnyčios pagrindinio įėjimo turi būti perkelta.

Paminklotvarkos požiūriu kapinių teritorija negali būti gamybinė. Tiek sklypas prie bažnyčios, tiek ir buvusių kapinių teritorija turi būti skirtos visuomeniniam naudojimui. Pastatas adresu Panerių g.8, statytas 1909 metais – buvusi klebonija, šiuo metu baigiamas rekonstruoti, pritaikant jį vienuolijos reikmėms. Tai taip pat visuomeninė funkcija, ir jokios kitos veiklos šioje išskirtinėje teritorijoje neturi būti.

Vienuolijai formuojamas atskiras visuomeninės paskirties sklypas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	11	30	0

Kapinėse esančių menkaverčių pastatų nugriovimas galimas tik kompensuojant savininkui statinių vertę, arba suteikiant adekvačios vertės sklypą ir pastatus kitoje vietoje.

Kadangi Vilniaus miesto savivaldybei nepavyko surasti tinkamą abejoms pusėms sprendimą, 2005 metų lapkričio 28d. ir gruodžio 5d., pasitarimų metu sutarta formuoti, be aukščiau minėto vienuolijai priskiriama sklypo, vieną sklypą bažnyčiai su buvusių kapinių teritorija (dabar eksploatuoja UAB „Gatvių statyba“), nustatant skirtingus naudojimo būdus. Bažnyčiai ir klebonijai priskirta žemė naudojama panaudos sutartimi su Vilniaus miesto apskritimi, o kapinių teritorija be leidimų rekonstruoti ar didinti gamybą laikinai paliekama naudoti uždarajai akcinei bendrovei „Gatvių statyba“, žemę nuomojant iš valstybės.

Sklypų ribos yra fiksuojamos pagal esamą situaciją, pagal ant ribų stovinčius pastatus ir tvoras.

Gatvės ir privažiavimai

Teritorija, apimanti detalaus plano reguliavimo zoną, tiesiogiai ribojasi su šv. Stepono gatve. Šv. Stepono gatvės raudonoji linija sutampa su formuojamo sklypo ribomis.

Šv. Stepono gatvė yra pagalbinė gatvė, kategorija D₁. Geležinkelio gatvė, esanti viršutinėje terasoje, yra aptamaujanti, C₁ kategorijos gatvė. Tokios pat kategorijos yra ir Panerių gatvė – aptamaujanti, C₁ kategorijos gatvė.

Esamas įvažiavimas į klebonijos sklypą adresu Panerių g 8 – D_{2 2} kategorijos gatvė, tamaujanti tik įvažiavimui į vieną sklypą.

Naujų gatvių ar įvažiavimų nenumatoma. Esamas UAB „Gatvių statyba“ įvažiavimas į sklypą planuojamas naudoti ir kaip privažiavimas prie bažnyčios iki tol, kol nebus išspręstas UAB „Gatvių statyba“ iškelimo iš kapinių teritorijos klausimas.

Parkavimui prie bažnyčios skiriama teritorija išilgai esamo įvažiavimo į vienuoliją, skaičiuojant automobilių statymo poreikį pagal STR 2.06.01:1999 10 lentelės 4.4 punktą (vienas automobilis 15 sėdimų vietų) priimamas max. 120 vietų / 15 = 8 parkavimo vietos. Papildomos vietos įrengiamos, numatant galimybę parkuoti žmonėms, besilankantiems buv. klebonijoje įsikūrusioje vienuolijoje.

Buv. klebonija yra baigiama rekonstruoti (statybos leidimas Nr. 303/06-0180, išduotas 2006.03.22), įkurdinant joje vienuoliją.

Inžinerinė dalis

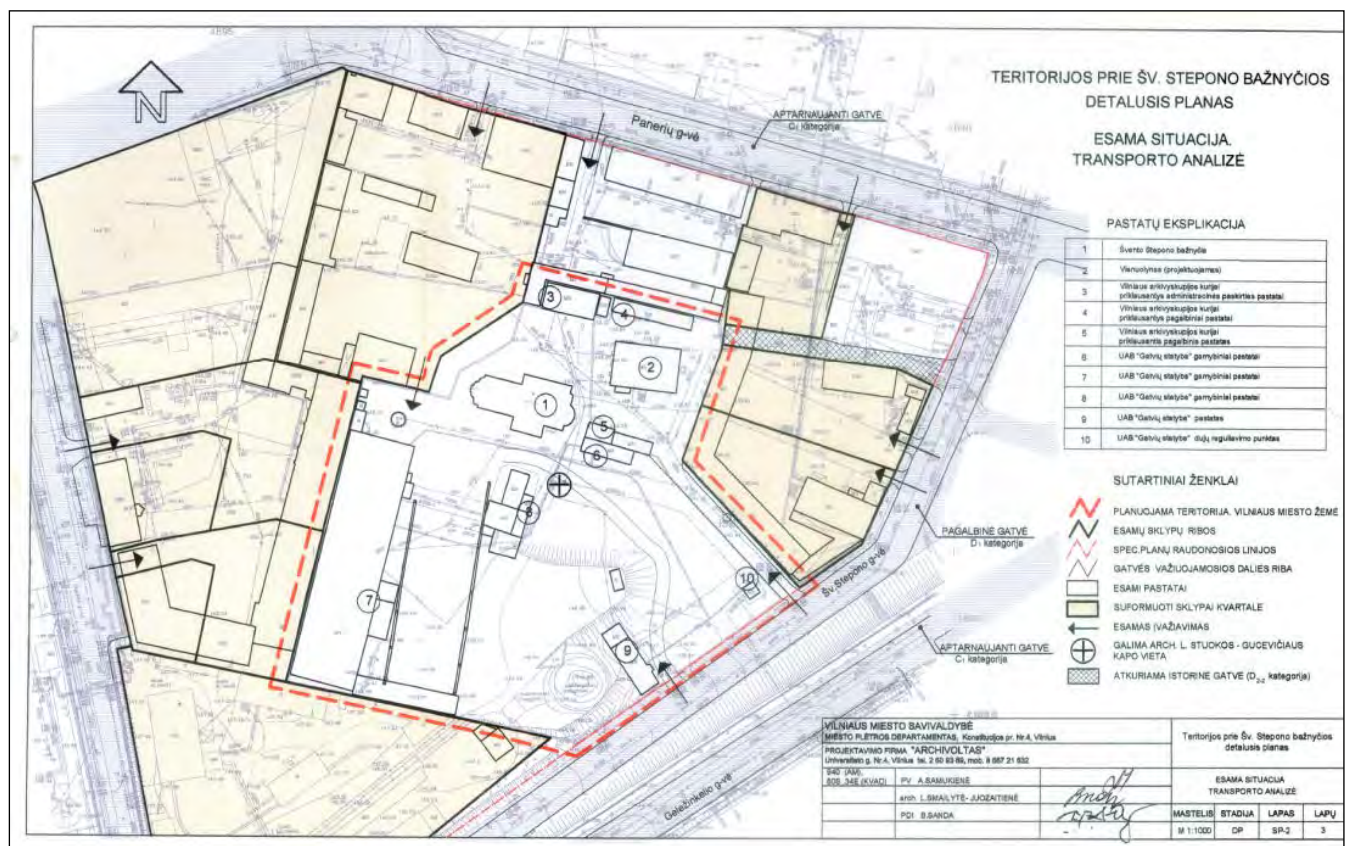
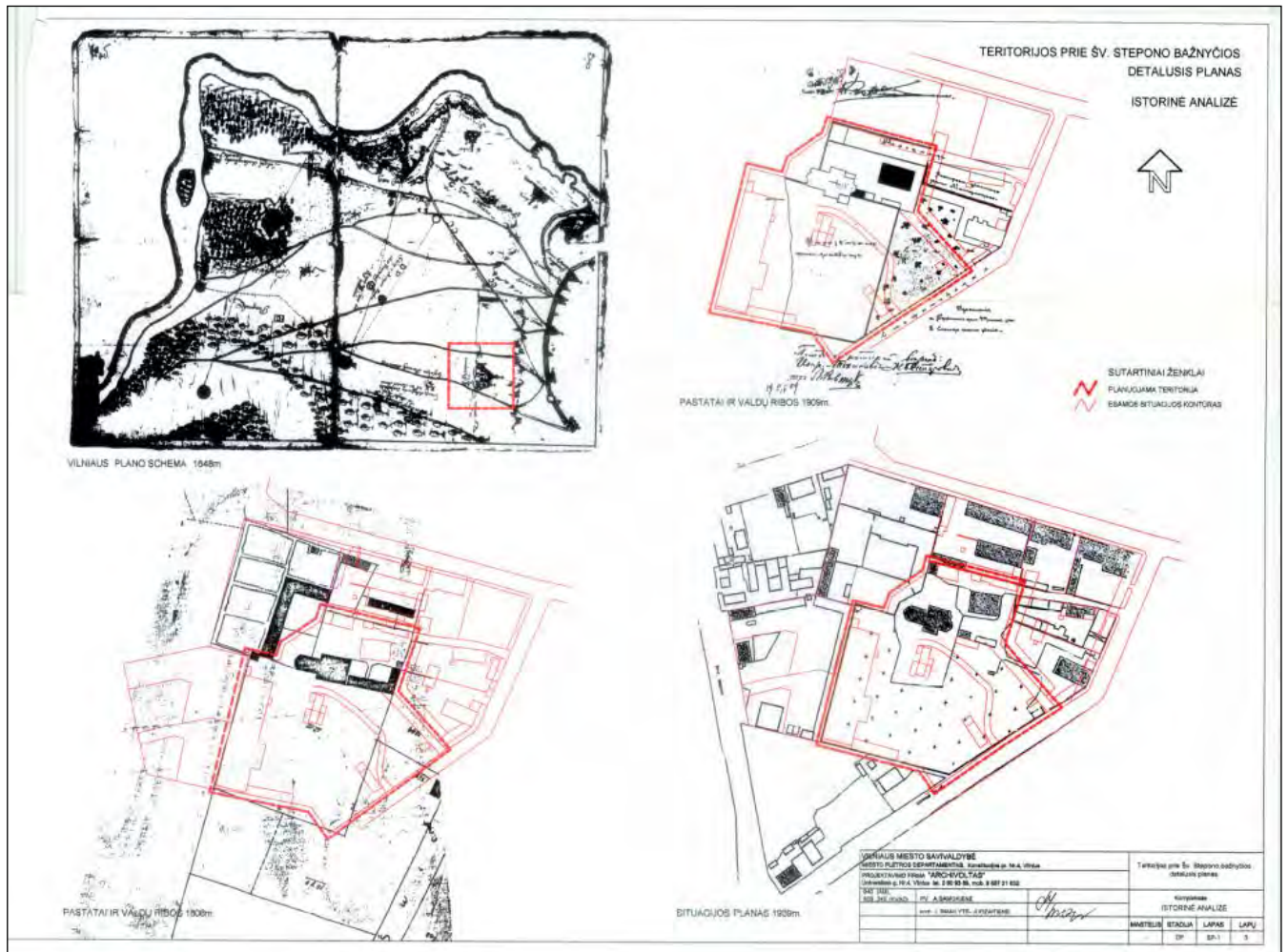
Neatkuriant kapinių erdvės, ir paliekant UAB „Gatvių statyba“ egzistuoti, inžinerinių komunikacijų rekonstrukcija neplanuojama.

Visiems tinklams, einantiems nagrinėjamoje teritorijoje, yra apibrėžtas servitutas. Inžinerinės infrastruktūros koridoriai užima 2030 m².

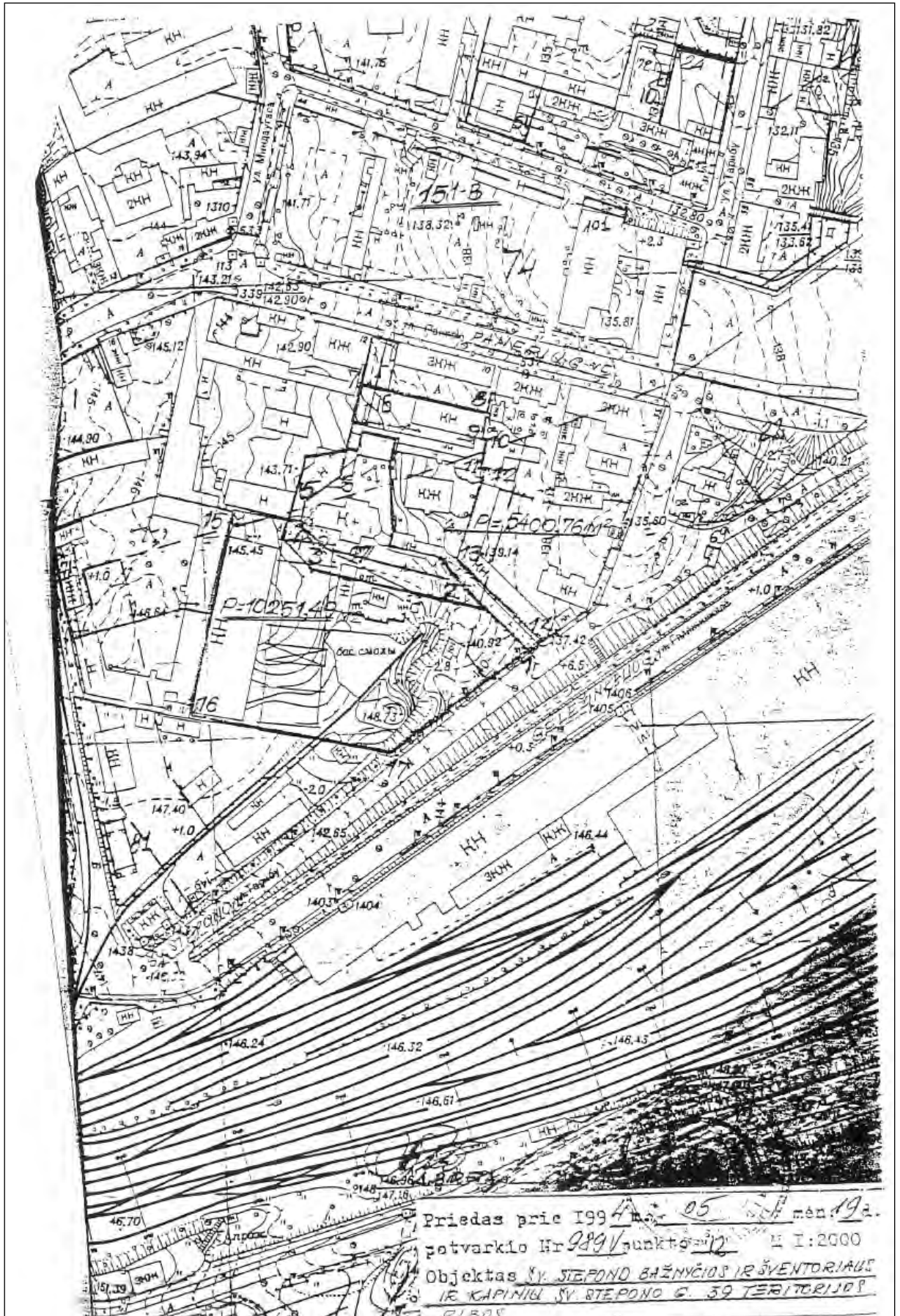
Vykdamas bažnyčios išorės remontą bei vidaus restauraciją, papildomų energetinių resursų nereikia. Bažnyčia nenumatoma šildyti. Sanitarinių mazgų įrengimas bažnyčioje nėra planuojamas.

Projekto vadovė Alina Samukiene

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	12	30	0

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	13	30	0

Priedas prie 1994 m. 05 mėn. 19 d.
 potvarkio Nr. 989/ punkto 12 M I:2000
 Objektas ŠV. STEPONO BAŽNYČIOS IR ŠVENTORIAUS
 IR KAPINIŲ ŠV. STEPONO G. 39 TERITORIJOS
 PIRMAS

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	14	30	0

1.2.6. Archeologinių, istorinių, ikonografinių, tyrimų apibendrinimas

Naujamiesčio 93 (anksčiau 84b) kvartale buvo atlikta visa eilė archeologinių tyrinėjimų:

1. ALEKSANDRAVIČIUS, S. Šv. Stepono bažnyčia. Iš Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2009 metais, p. 273-278;
2. JUČIENĖ, I. L. Stuokos-Gucevičiaus kapo paieškų ataskaita, 1979, VAA, F1019, Ap. 11, B. 5781.
3. SARCEVIČIUS, S. Vilnius, Geležinkelio g. 39. Šv. Stepono bažnyčia. Žvalgomieji archeologiniai tyrimai, 1994, 2008, AB „Paminklų restauravimo institutas“ autorinių darbų saugykla, F5 6626.

2009 m. atliekant archeologinius tyrinėjimus buvo įvertinti visų ankstesnių tyrinėjimų rezultatai, todėl darytina išvada, kad šių tyrimų išvados yra apibendrinančios visus Šv. Stepono bažnyčios archeologinius tyrinėjimus.

Tikėtina, kad esamų pastatų vietose, kultūrinis sluoksnis yra suardytas arba po 2-3 m sluoksnio supiltinio grunto. Bet kokiu atveju, prieš pradėdant darbus sklype Geležinkelio g. 39, Vilniuje, būtini žvalgomieji archeologiniai tyrimai, kurie jau yra vykdomi.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	15	30	0

Simonas Aleksandravičius

Šv. Stepono bažnyčia

2009 m. balandžio–liepos mėnesiais APC „Antiqua“ atliko tyrinėjimus Vilniaus senamiesčio Šv. Stepono bažnyčios pastato (Geležinkelio gatvė 39, unikalus kodas – 1042) viduje (1 pav.). Šv. Stepono bažnyčia pastatyta 1600–1612 m. kunigo Simono Visockio iniciatyva. Iš šaltinių žinome, kad 1604 m. Šv. Kazimiero kanonizacijos iškilmės prasidėjo šioje bažnyčioje. Šv. Stepono bažnyčia buvo viena iš pirmųjų mūrinių Vilniaus priemiesčių šventovių. Čia buvusios špitolės vietoje jau iki 1600 m. buvo laidojamos maro ir badmečio aukos. Greta bažnyčios buvo kapinės, veikusios nuo 1660 iki 1865 m. 1715 m. ši bažnyčia atiteko vienuoliams rokitams, 1752 m. – šv.

Mergelės Marijos vienuolėms (marijavitėms). Šv. Stepono bažnyčia smarkiai nukentėjo 1794 m. sukilimo metu ir per 1812 m. Napoleono karą. Laikui bėgant keitėsi tiek bažnyčios interjeras, tiek eksterjeras. 1801–1806 m. bažnyčia suremontuota, pažemintas stogas, pakeisti karnizai, vienaukštė zakristija perstatyta į triaukštę. 1863–1914 m. bažnyčios pastatas buvo naudojamas kaip kalėjimas, 1926 m. joje įsikūrė akmenskaldžiai, o 1948 m. bažnyčia paversta sandėliu. Manoma, kad kažkur Šv. Stepono bažnyčios aplinkoje ar viduje yra palaidotas architektas Laurynas Stuoka Gucevičius, tačiau tikslesnių duomenų apie jo amžį-

1 pav. Šv. Stepono bažnyčios pastato vidus nuėmus betono ir asfaltbetonio grindis.

S. Aleksandravičiaus nuotr.

Fig. 1. The interior of the Church of St Stephen after the removal of the concrete and asphalt concrete floor.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	16	30	0

2 pav. Šv. Stepono bažnyčia 1648 m. Frydricho Getkanto sudarytame Vilniaus gynybinių įtvirtinimų plane. S. Aleksandravičiaus brėž.

Fig. 2. The Church of St Stephen in Fryderyk Getkant's 1648 plan of Vilnius's defensive fortifications. S. Aleksandravičiaus brėž.

no poilsio vietą neturime. Pirmą kartą bažnyčios siluetas pavaizduotas Frydricho Getkanto 1648 m. sudarytame Vilniaus gynybinių įtvirtinimų plane (2 pav.).

Anksčiau archeologiniai tyrinėjimai Šv. Stepono bažnyčios pastato viduje nebuvo vykdyti. Didesnės ar mažesnės apimties tyrinėjimai vyko tik bažnyčios šventoriuje, jų metu aptikta XVII a. datuojamų kapų, perkasimų, suardyto kultūrinio sluoksnio horizontų.

Bažnyčios pastato viduje ištirtas apie 274 m² plotas. Tyrimų tikslas buvo nustatyti buvusių bažnyčios pastato grindų lygį bei atlikti žvalgomojo pobūdžio tyrinėjimus apie 20 m² plote. Šiais tyrimais buvo siekiama nustatyti, ar bažnyčios pastato V dalyje yra čia buvusio bokšto (jo liekanos - apatinė dalis - dabar įjungtos į bažnyčios V fasadą) laikančiųjų konstrukcijų - numatyta iškasti du 2x2 m dydžio šurfus. Bažnyčios pastato vidurinėje dalyje planuota iškasti apie 7x1,5 m dydžio pjūvį, kuris suteiktų duomenų apie šios Vilniaus vietos raidą ir vietas, kur pastatyta bažnyčia, paleoreljefą. Visgi tyrimų eigoje paaiškėjo, kad praktiškai apie 50 cm gylyje po buvusiomis betoninėmis grindimis pastato vidus yra tankiai užlaidotas (3 pav.). Todėl nuspręsta, kad kasti pjūvį bažnyčios pastato viduje, esant tokiam tankiam užlaidojimui, yra netikslinga. Atsisakius pjūvio jo vietoje iškuoptas bažnyčios P dalyje aptikto rūšio vidus, o vietoje V dalyje numatytų dviejų 2x2 m dydžio šurfų iškastas vienas 1,5x3 m dydžio šurfas.

Tyrimų pradžioje mechanizuotai demontuota betono ir asfaltbetonio grindų danga, po

3 pav. Pastato V dalyje, prie Š sienos aptikto plytų grindinio fragmentas. S. Aleksandravičiaus nuotr.

Fig. 3. A fragment of the brick paving discovered near the N wall in the W part of the building. S. Aleksandravičiaus nuotr.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	17	30	0

4 pav. Centrinėje bažnyčios pastato dalyje aptikto plytų grindinio fragmentas. S. Aleksandravičiaus nuotr.

Fig. 4. A fragment of the brick paving discovered in the central part of the church.

5 pav. Aptiktų keraminių grindų plytelių fragmentai. S. Aleksandravičiaus nuotr.

Fig. 5. Fragments of the discovered ceramic floor tiles.

6 pav. Bažnyčios pastato vidus nuėmus 20-50 cm sluoksnį. S. Aleksandravičiaus nuotr.

Fig. 6. The interior of the church after a 20-50 cm layer was removed.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	18	30	0

7 pav. Keraminės grindų plytelės ir plyta su šuns pėda, aptiktos archeologinių tyrimų metu. S. Aleksandravičiaus nuotr.

Fig. 7. Ceramic floor tiles and a brick with a dog's footprint that were discovered during the excavation.

to rankiniu būdu visas bažnyčios pastato vidus buvo gilinamas per 50–60 cm.

2009 m. archeologinių tyrimų metu surasti du buvusių grindų lygiai – keraminių plytelių (20 cm gylyje) ir plytų (apie 35–40 cm gylyje). Iš viso fiksuoti 4 plytinių grindų fragmentai: du pastato V dalyje, prie P ir Š sienų (4 pav.), vienas centrinėje pastato dalyje (5 pav.) ir dar vienas pastato R dalyje, P koplyčioje, šalia šoninio altoriaus. Plytų grindinių fragmentai išdėlioti iš XVII a. būdingų 32x16x6 cm, 30x16x7 cm dydžio gelsvų nuvaikščių plytų (kai kurios iš jų su braukomis). Keraminių grindų plytelių fragmentų liekanos fiksuotos tik vienoje vietoje pastato V dalyje palei P sieną (6 pav.). Tyrimų metu surastos pavienės rusvos keraminės grindų plytelės buvo 19x19x3,7 cm, 23,2x17,8x3,4 cm, 16,8x

8 pav. Trečiame rūsyje aptiktas kurstas su užrašu ir metais. S. Aleksandravičiaus nuotr.

Fig. 8. A coffin with an inscription and the year that was discovered in the third basement.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	19	30	0

17x3,4 cm dydžio (kai kurios iš jų su šuns pėdos imitacija (7 pav.). Iš rašytinių šaltinių žinome, kad kunigas Liutkevičius, 1715 m. perėmęs bažnyčią, rado ją visiškai apleistą. Grindų nebuvo, todėl jos išklotos plytomis. Galima manyti, kad Šv. Stepono bažnyčioje rasti plytų grindinių fragmentai galėtų būti susiję su 1715 m. bažnyčios remontu, o keraminių plytelių – su XVIII a. pabaigoje bažnyčioje vykdyta grindų rekonstrukcija, kurios metu pastato vidus išklotas keraminėmis plytelėmis. Tačiau neturime jokių tikrų žinių apie pirminį bažnyčios interjerą, o ir vėliau pastato grindys dar ne kartą rekonstruotos: keramines plyteles vėl keitė plytų grindys, kol 1894 m. galiausiai įrengtos medinės grindys. Todėl susieti rastus grindų lygius su tam tikrais bažnyčios rekonstrukcijų etapais yra gana problemiška.

Taip pat tyrimų metu aptikti 24 nesuardyti žmonių palaidojimai. Visi mirusieji laidoti mediniuose karstuose aukšteliniški, V kryptimi. Tik kapai 2 ir 12 orientuoti P kryptimi, kapai 11 ir 13 – R kryptimi, kapas 17 – Š kryptimi. Mirusiųjų rankos dažniausiai sudėtos ties juosmeniu. Kapuose įkapių neaptikta, tik kai kuriuose (kapai 6, 10, 15, 24) rasta medžiaginio audinio fragmentų, medžiaginių raištelių gabaliukų. Kape 7 aptiktas apvalus stiklinis burbuliukas, tačiau jo paskirtis neaiški. Todėl kapų datavimas išlieka problemiškas. Karstai tvirtinti metalinėmis vinimis, tik kape 6 karstas sutvirtintas medinėmis vinimis. Bažnyčios viduje laidoti įvairaus amžiaus ir lyties mirusieji: 9 vaikai, 5 kūdikiai, 4 moterys ir 5 vyrai. Mirusių moterų ir vyrų amžius apie 40 metų, dauguma vaikų iki 1 metų, arba 1–2 metų. Traumų ar ligų pėdsakų neaptikta, tik kapo 12 kauluose aptikta daug uždegiminio proceso žymių. Taip pat surasta nemažai pavienių kaulų, priklausiusių ne mažiau kaip 40 individų.

Tyrimų metu bažnyčios pastato P dalyje aptiktas ir išvalytas trečias rūsys. Jame aptikti bent 4 mediniai karstai. Vienas iš jų su užrašu ir aiškiai įskaitoma data – 1802 m. (8 pav.). Užrašas leidžia manyti, kad jame 1802 m. palaidota prieš Šv. Stepono bažnyčios veikusio Marijavičių ordino vyresnioji sesuo. Pats rūsys datuojamas XVII a. ir priskirtinas pirmajam bažnyčios statybos etapui. Pastato V dalyje, prie Š sienos iškastas 1,3x3,15 m dydžio šūrfas. 50–54 cm gylyje šurfo P dalyje išryškėjo karsto kontūras. Mirusysis palaidotas 182x50 cm dydžio mediniame karste, galva į V. Kapas buvo užfiksuotas, nubraižytas ir užkastas.

Archeologinių tyrinėjimų metu aptikti radiniai datuojami XVI–XX a. Aptiktos 5 monetos, iš kurių ankstyviausia yra Žygimanto Augusto 1570 m dvidenaris. Kokljai, buitinė keramika bei stiklo fragmentai datuojami XVII–XX a. Mažesnes (19x19 cm, 17x17,5 cm dydžio) grindų plyteles galima sieti su XVIII a. bažnyčios rekonstrukcijos darbais, o didesnes (29x29x3,8 cm, 28,5x28,5x3,8 cm dydžio), kurių didžioji dalis aptikta valant užpildą trečią rūšį, – galbūt su vėlyvesnėmis bažnyčios rekonstrukcijų stadijomis.

The Church of St Stephen

About 274 m² were excavated inside the Church of St Stephen (Figs. 1–2) in 2009. The goal was to determine the level of the building's former floor and to conduct a field evaluation in an area of about 20 m². During the excavation two former floor levels: ceramic tile and brick (Figs. 3–7) were discovered. The brick floor should perhaps be connected with the 1715 repair of the building and the ceramic tile floor with building reconstructions carried out in the 18th century or later. During the excavation 24 undisturbed human remains were discovered. All of the deceased had been

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	20	30	0

buried supine in coffins, hands placed at the waist, usually with the head towards the W. The individuals were of various ages and both sexes: 9 children, 5 infants, 4 women, and 5 men. The men and women were about 40 years of age while the majority of the children were under a year or 1-2 years of age.

During the excavation the third basement dating to the first stage of the church's construction (early 17th century) was unearthed. At least four wooden coffins (Fig. 8) were discovered in it. Finds dating to the 16th-20th centuries were discovered during the work.

Simonas Aleksandravičius,
Linus Girlevičius

Šventųjų Jonų bažnyčios varpinės aplinka ir rūšys

2009 m. liepos ir spalio-lapkričio mėnesiais APC „Antiqua“ archeologai atliko archeologinius tyrinėjimus Vilniaus Šv. Jono Krikštytojo ir Šv. Jono apaštalo ir evangelisto (Šv. Jonų) bažnyčios varpinės pastato (Pilies g. 21/Šv. Jono g. 12, Vilniaus miestas) rūšio patalpoje bei varpinės aplinkoje. Tyrinėtose vietose bus atliekami pamatų sanavimo ir hidroizoliavimo darbai, kasamos tranšėjos elektros kabeliams. Varpinės pastatas (unikalus kodas 26849) yra Vilniaus senamiesčio kvartale 24, Vilniaus universiteto pastatų komplekso (unikalus kodas 770) PR dalyje. Pastato P siena išėina į Šv. Jono gatvę, kuri yra naujojo Trakų kelio (trakto) atkarpa. Manoma, kad netoli Šv. Jonų bažnyčios yra buvusi viena ankstyviausių miesto turgaviečių, Šv. Jonų bažnyčią 1386 m. įsteigė ir statyti pradėjo Lietuvos didysis kunigaikštis Jogaila, tačiau mūrinis pastatas baigtas statyti tik 1426 m.

Dabartinės Šv. Jonų bažnyčios varpinės vietoje yra stovėjęs senas masyvus mūrinis pastatas iki 2,3 m pločio sienomis. Manoma, kad pirmojo dabartinės varpinės aukšto mūras yra vienalaikis su antrojo bažnyčios statybos etapo mūrais, kuriuos architektai datuoja XV a. Tikėtina, kad čia stovėjęs pastatas (bokštas?) buvo skirtas gynybiniam tikslams. Beje, panašaus storio sienos, senojo Vilniaus tyrinėtojo Marijano Moreliovskio pateikiamais duomenimis, yra ir į V nuo varpinės esančiame pastate Šv. Jono gatvėje 10. Pastato Šv. Jono gatvėje 11 ŠR dalyje yra gotikinio bokšto liekanos, kuriame gotikinis mūras išlikęs iki dabartinio pastato trečio aukšto lygio. Šio pastato tyrimus atlikusio architekto Virgilijaus Spudo duomenimis, savo iniciatyva bokšto mūrą, jo techniką, plytų proporcijas tyrinėjęs architektas Sigitas Lasavickas priėjo išvados, kad mūras yra giminiškas Trakų salos pilies bokštų mūrai. Įdomus ir bokšto orientavimas – jis pasuktas nuo Šv. Jono gatvės ašies. Ant senojo prie Šv. Jonų bažnyčios stovėjusio pastato pamatų ir pirmojo aukšto mūrų apie 1610-1615 m. pastatyta varpinė. Panašių proporcijų masyvus varpinės bokštas XVII a. pradžioje buvo pastatytas prie Skaisčiausiosios Dievo Motinos cerkvės, dabartinio pastato Malronio g. 16 / Rusų g. 6 R dalyje. Po 1737 m. gaisro Šv. Jonų bažnyčios varpinė buvo dar pakauštinata. XVIII a. prie varpinės R dalies buvo pristatytas vaško dirbtuvių priestatas. Rekonstrukcijos metu išmūrytas ar permūrytas rūšio skliautas. Į rūšį buvo patenkama laiptais iš vaško dirbtuvės. 1825-1828 m. rekonstrukcijos metu išgriauta mūrinė tvora, iš P pusės skyrusi Šv. Jonų bažnyčios šventorių nuo Šv. Jono gatvės. Taip pat nugriautas prie varpinės R sienos stovėjęs vaško dirbtuvių priestatas, suformuoti vartai į universiteto Didįjį kiemą.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	21	30	0

1.3 Esamos padėties fotofiksacija (2018-09)

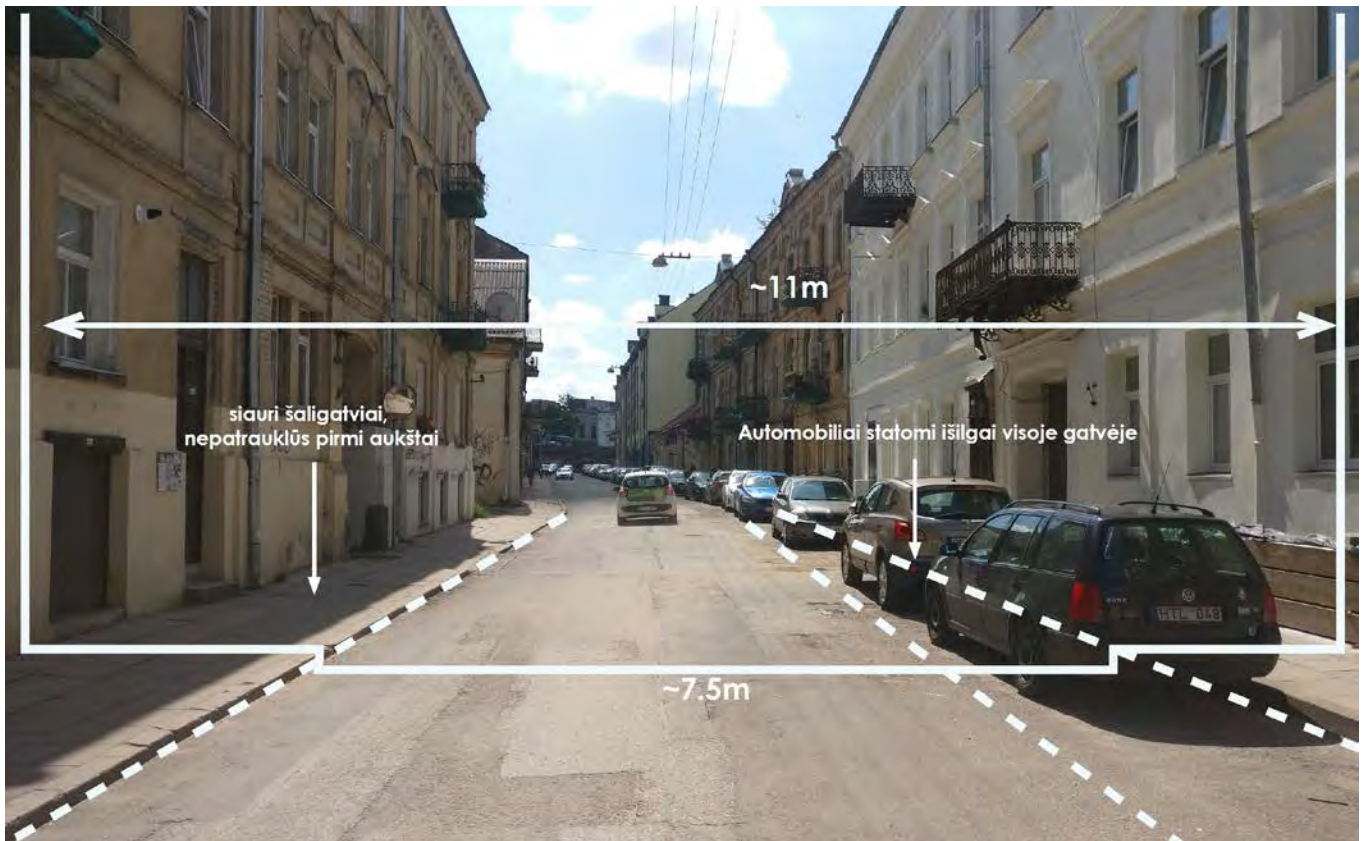

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	22	30	0

2 ŠV. STEPONO GATVĖS SPRENDINIAI

2.1 Gatvės projekto ribos ir esama situacija

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	23	30	0

Projektuojama Šv. Stepono dalis nuo V. Šopeno gatvės iki Geležinkelio ir Algirdo gatvių sankryžos. Darbų ir projekto vykdymo ribos suformuotos pagal gatvės išsklotinėse esančius pastatus bei sklypų ribas. Ties sankryžomis su kitomis gatvėmis riba kinta, priklausomai nuo poreikio performuoti sankryžą ar susijungti su esamomis važiuojamomis dalimis.

Šiuo metu Šv. Stepono gatvę faktiškai galima sudalinti į dvi atkarpas: tai yra Geležinkelio ir Algirdo gatvių sankryžos iki Panerių gatvės (toliau - Pietinė gatvės atkarpa) ir nuo Panerių gatvės iki V. Šopeno gatvės (toliau – Šiaurinė gatvės atkarpa).

Šiaurinėje trasos atkarpoje esamas dvipusis eismas iki Punsko g. Esamas gatvės plotis šioje atkarpoje svyruoja 7-7,5m. Išilgai gatvei statomi automobiliai (daugiausiai aplinkinėse teritorijose dirbančiųjų). Šonuose kintančio pločio šaligatviai 1,8-3m. Gatvėje daug įvažiavimų į vidinius kiemus.

Gatvę į atkarpas sudalinta autobusų stoties stovėjimo aikštelė. Reljefo perkirtimas sudalinamas atramine sienute ir laiptais. Ši stovėjimo aikštelės dalis yra už privataus sklypo ribos (valstybinėje žemėje). Istorinė gatvės trasa sklandžiai susijungė su už Panerių gatvės esančia Pietine atkarpa. Sovietmečiu panaikinta Sodų gatvė, nugriautas susiformavęs kvartalo kampas ir pastatyta autobusų stotis, savo kompozicija lygiagreti Geležinkelio gatvei.

Pietinė gatvės atkarpa kyla link Geležinkelio gatvės palei statų šlaitą iš kairės ir sandėlių ir garažų užimamą kvartalą iš dešinės. Gatvėje dažnai statomi miesto viešieji autobusai ilgųjų pertraukų metu. Šaligatvis suformuotas tik kratalo pusėje.

2.2 Pagrindiniai gatvės sprendiniai

Pagrindinis siūlymas paversti gatvę dviratininkams ir pėstiesiems skirta trasa jungiančią miesto senamiestį su besivystančiu stoties rajonu. Šiaurinėje gatvės atkarpoje siūloma formuoti dviračių gatvę. Dviejų krypčių raudono asfalto dviračių juostas (po 1,5m) skirs trinkelė juosta (2m). Automobilių eismas vyks bendrai su dviračiais. Tokiu sprendiniu tikimasi dar labiau sulėtinti motorizuotą transportą judantį šia gatve. Susiaurinta važiuojamoji gatvės dalis leidžia platinti šaligatvius (betono trinkelės), kurie atskirti nusklemtu gatvės bortu, ir atitvariniais stulpeliais. Atsiradus daugiau vietos šaligatvyje, siūloma apželdinti trasą. Numatomos automobilių stovėjimo vietos nuo pėsčiųjų atskiriamos betoniniais barjeriais. Pėsčiųjų pirmenybei ir patogumui padidinti gatvės važiuojamoji dalis atskirta nuo šaligatvių įvažiavimo bortais iškilusiais tik 7-8cm. Tikimasi, jog praplėtėjus šaligatviams ir padidėjus pėsčiųjų srautui pagerės komercinių patalpų pirmuose aukštuose situacija (atsiras daugiau kavinių ir parduotuvių). Apšvietimo stulpai (atramos h-9m) planuojami vienoje gatvės pusėje, kadangi gatvės erdvė nėra didelė jų pilnai užteks apšviesti visą plotą.

Planuojama formuoti nepertraukiama ir patogų užkilimą dviračiais ir pėsčiomis iki Panerių gatvės. Taigi siūloma panaikinti valstybinėje žemėje esančią aikštelę su atramine sienute. Nauja atraminė sienutė projektuojama

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	24	30	0

lygiagrečiai gatvės trasai, palei sklypo kraštą. Už jos formuojamas šlaitas iki dviračių ir pėsčiųjų trasos. Motorizuotas transportas toliau judės Punsko gatve link Mindaugo gatvės. Taip siekiama išvengti papildomo tranzitinio eismo per gatvę.

Pėsčiųjų trasai kertant Panerių gatvę siūloma formuoti iškiliją perėją. Ši sankryža ateityje greičiausiai keisis. Aplinkui besivystančios teritorijos, autobusų ir geležinkelio stoties permainos gali pakeisti transporto organizavimą šioje vietoje, gali atsirasti reguliuojama šviesoforinė sankryža.

Pietinė gatvės atkarpą formuojama kaip vienpusio eismo gatvė (asfaltas) link Geležinkelio g. Dviračių takas (raudonas asfaltas) nuo gatvės atskiriamas iškeltomis salelėmis. Formuojami šaligatviai (betono trinkelės) abiejuose gatvės pusėse, tačiau platesnis prie dviračių tako. Palei šlaitą planuojamos automobilių stovėjimo vietos (betono trinkelės), bei apšvietimas (atramos h-9m).

3 SKVERO PRIE ŠV. STEPONO BAŽNYČIOS SPRENDINIAI

3.1 Esama situacija

XV-XX a. Prie Šv. Stepono bažnyčios buvusios kapinės, vėliau paverstos kalėjimo kiemu, vėliau statybos ir sandėliavimo aikštele. Iki dabar teritorijoje veikė statybos įmonės. Skvero sklype dar vis galima pamatyti buvusios gamybinės ir sandėliavimo infrastruktūros liekanų. Didžioji teritorijos dalis padengta asfalto dangą, nes buvo naudojama laikyti statybinę techniką ir medžiagas. Yra daug nedidelių menkaverčių sandėlių ir gamybinių statinių.

Reikšmingų buvusių kapinių fragmentų, statinių ar kitų formų nėra išlikę. Archeologiniai kasinėjimai neatrado aiškios kapinių tvoros, tik spėjimą. Atrasta buvusio mauzoliejus vieta (Šv. Roko koplytėlė). Sovietmečiu teritorija buvo perkasinėta, gruntas stumdytas ir maišytas su statybinėmis atliekomis.

Teritorijoje esantys statiniai ir pakėlimo įrenginys simbolizuoja daug dalykų. Tai istorijos ir vertybių kitimas, kaip keitėsi požiūris į vietą ir jos funkciją. Teritoriją kažkada buvo miesto pakraštys, o vėliau tapo labiausiai plėtojama pramonės zona šalia geležinkelio. Funkcija ir poreikiai keitėsi, požiūris į bažnyčią, ir supančią aplinką keitėsi taip pat. Toks palikimas žinant vietos istoriją, dabarties fone, atrodo pakankamai įdomiai.

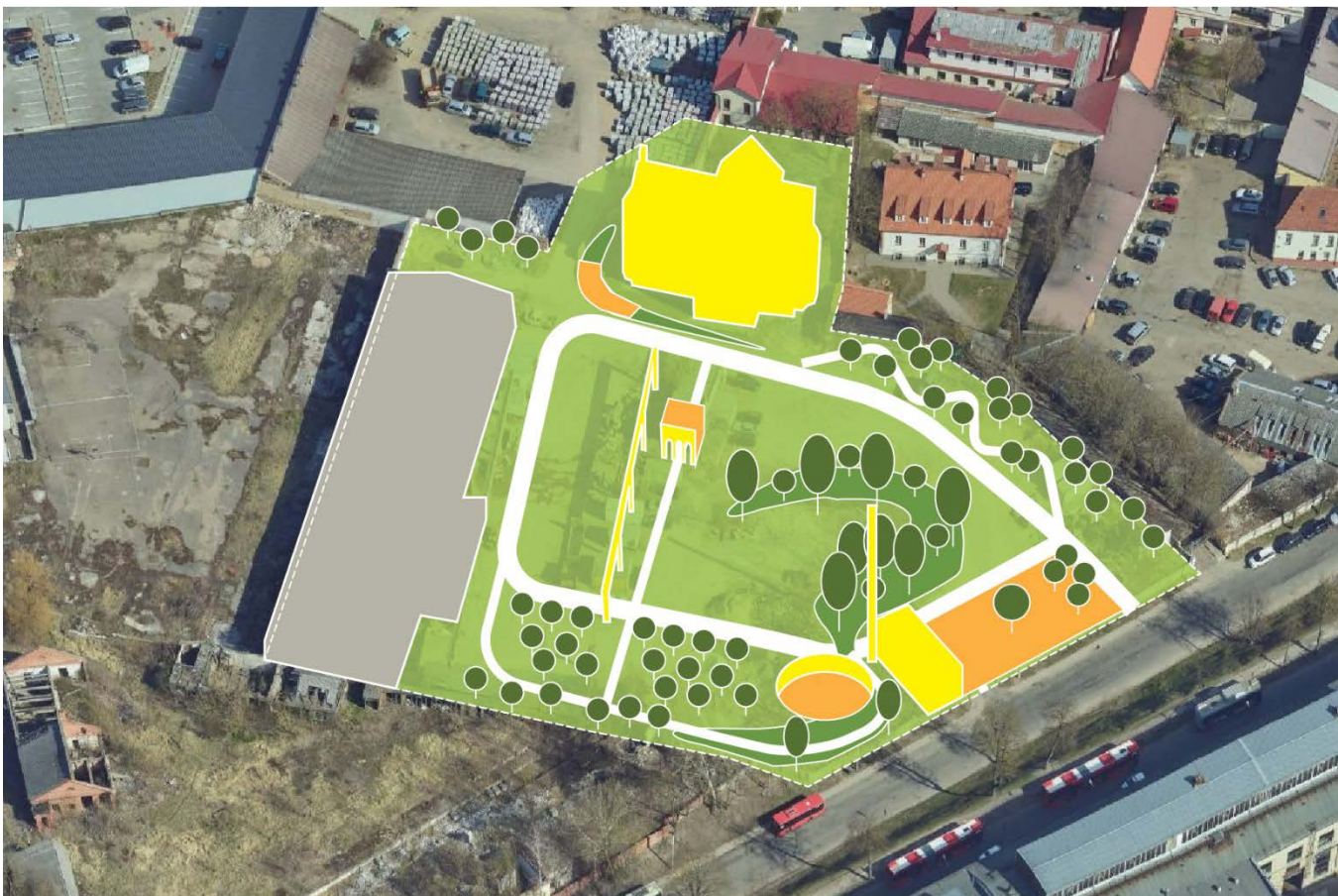

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	25	30	0

3.2 Takų sistema

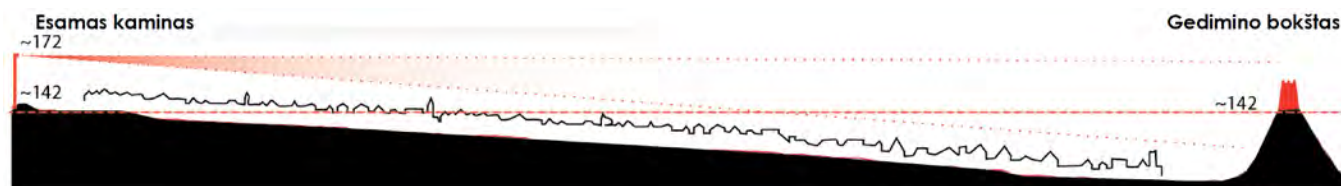
Naujamiestyje nėra didesnės viešosios erdvės, kurioje gyventojai galėtų leisti laiką ir pailsėti nuo miesto triukšmo. Todėl viena pagrindinių principų planuojant teritoriją – kuo daugiau žalios erdvės. Išardant asfalto dangą, aptvarkant esamą reljefą ir želdinius, norima suformuoti kuo didesnį vejos plotą - pievą įvairioms veikloms. Teritoriją galima skirstyti į žemutinę dalį (prie Šv. Stepono gatvės) ir aukštutinę dalį (prie Šv. Stepono bažnyčios). Pastaroji istoriškai patenka į menamų kapinių ribą. Taigi visas aktyvesnes veiklas planuojamos apatinėje dalyje, už menamos buvusių kapinių ribos. Viršutinėje terasoje, kur po supiltiniu gruntu yra palaidojimų, numatoma įrengti pievą.

Takais norima ne dalinti teritoriją, o tik apjuosti ją. Kitaip tariant, aplink centrinę pievą ves tik pagrindinis takas. Kadangi teritorijoje yra dideli reljefo perkritimai, šalia pagrindinio tako numatomi nedideli takeliai „serpantiniai“ pritaikyti žmonėms su negalia, dviračiams ir pan. Jų išilginis nuolydis neviršys 5%. Takų sistema formuoja labai aiškią kompoziciją, kurios centre matome pievą, apjuostą taku jungiančiu įvairias veiklų zonas ir objektus.

3.3 Periskopas

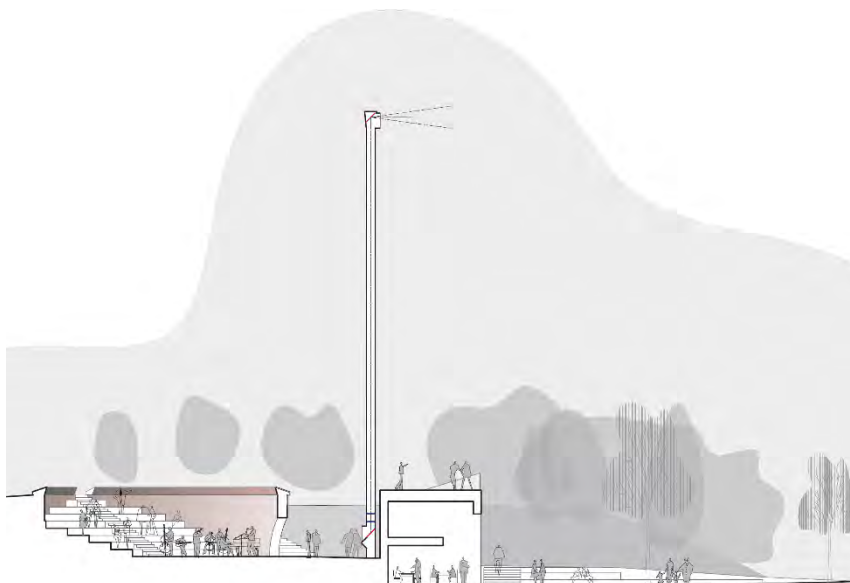
Teritorijoje esantį metalinį kaminą (aukštis apie 30 m) siūloma parversti meniniu akcentu, kuris galėtų žymėti ir identifikuoti Šv. Stepono skverą aplinkinėse panoramose ir gatvių perspektyvose. Teritoriją papildant vertikaliu akcentu galima būtų identifikuoti ir atpažinti naujai formuojamą skverą miesto panoramose. Siūlymas esamą kamino formą verti periskopu žvalgytis po miestą.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	26	30	0

Projektuojamas skveras, esantis Naujamiesčio viršutinėje terasoje, topografiškai yra aukščiau už Vilniaus senamiestį. Skvero aukštis artimas Gedimino kalno viršūnės altitudei.

Taigi galiausiai pridėjus kamino aukštį (apie 30m), šioje vietoje galima gana plati panoraminė apžvalga.

3.4 Smalos katilas

Šlaite esantis požeminis įrenginys skirtas kaitinti bitumą gatvių remontui ir statybai. Plane apskritimo formos (skersmuo ~16 m) požeminę patalpą planuojama išvalyti nuo šiukšlių ir teršalų ir paversti renginių, arba poilsio erdve. Formuojant jame nedidelį amfiteatrą kylantį iki patekimo iš viršutinės skvero dalies. Amfiteatro pagrindas metalinio karkaso, apdaila – iš medinių lentų. Iš kitos talpos pusės planuojama iškirsti angą ir įmontuoti vartus patekimui iš apačios (galimybė patekti žmonėms su negalia). Storos gelžbetoninės buvusios talpos sienos izolios nuo triukšmo tiek iš išorės, tiek iš vidaus.

3.5 Centrinis paviljonas

Viduryje pievos esančius menkaverčius statinius planuojama nugriauti, tačiau siūloma palikti vieną fasado elementą. Tai yra mūrinė siena su trimis arkiniais langais. Sutvirtinus ir perstačius dalį statinio, čia atsirastų nedidelis centrinis paviljonas. Tai būtų ažūrinis lengvų konstrukcijų statinys. Fasada iš vertikalių rūdijančio plieno elementų, pasuktų 45 laipsnių kampu plane, sukurs skirtingo permatomumo vaizdus žvelgiant į statinį iš įvairių skvero vietų.

Trijuose paviljono fasaduose formuojamos angos. Žvelgiant iš vidaus į šiaurę – angą įrėmina žvilgsnį į Šv. Stepono bažnyčią. Rytinėje pusėje busima anga įrėmins naują didelę pievą, o pažvelgus į pietus per buvusio statinio arkinių langų angas, bus matomas vaismedžių sodas skvero pakraštyje.

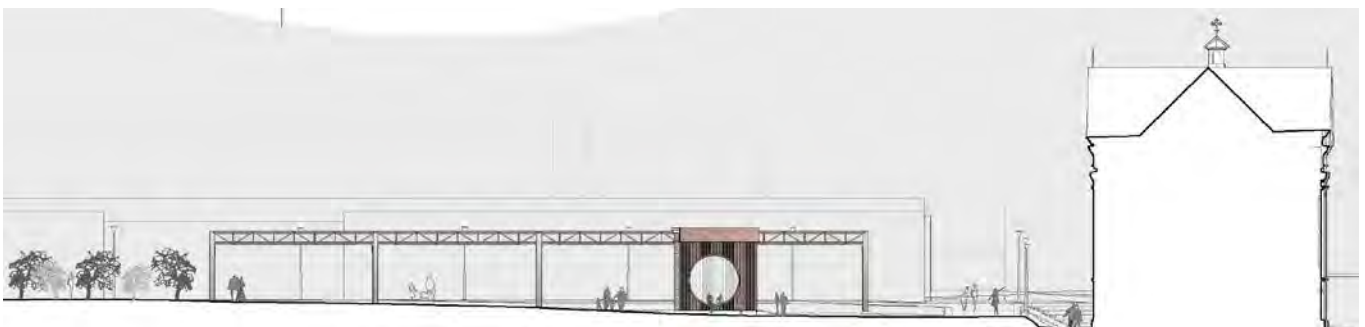
Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	27	30	0

3.6 Arkada (judančio krano dalis)

Nuo XXa. Pradžios teritorijoje sandėliuojant statybines medžiagas buvo reikalingas galingas krantas. Iki šių laikų išliko šio krano konstrukciniai elementai. Tai ilgi gelžbetoniniai karkasai per kuriuos ankščiau judėjo krano įrenginys. Linijinis darinys yra beveik statmenas bažnyčiai. Stebint bendrą vaizdą kuriamos labai originalios perspektyvos ir vaizdai. Tokio artimo industrinio ir bažnytinio palikimo vienoje vietoje Lietuvoje nėra, todėl kuriamas santykis yra savotiška vietos vertybė ir simbolis.

Pačią konstrukciją planuojama sutvarkyti, prireikus sutvirtinti ir apvalyti. Nudažyti ir panaudoti vietos apšvietimui. Renginių pievoje metu ją galima pritaikyti ir kitoms funkcijoms – laikiniams paviljonams, meno instaliacijoms ir pan.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	28	30	0

3.7 Sandėlio rekonstravimas ir pėsčiųjų tiltas

Esamą dirbtuvių pastatą numatoma rekonstruoti. Silikatinių plytų fasadus planuojama apšiltinti, fasadams taikant koroduojančio plieno apdailą, paryškinant industrinę geležinkelio gretimybę. Pačiose patalpose planuojama įrengti WC, pritaikytą žmonėms su negalia. Likusias patalpas galima nuomoti. Tai galėtų būti kavinė ar nedidelė bendruomeninė erdvė.

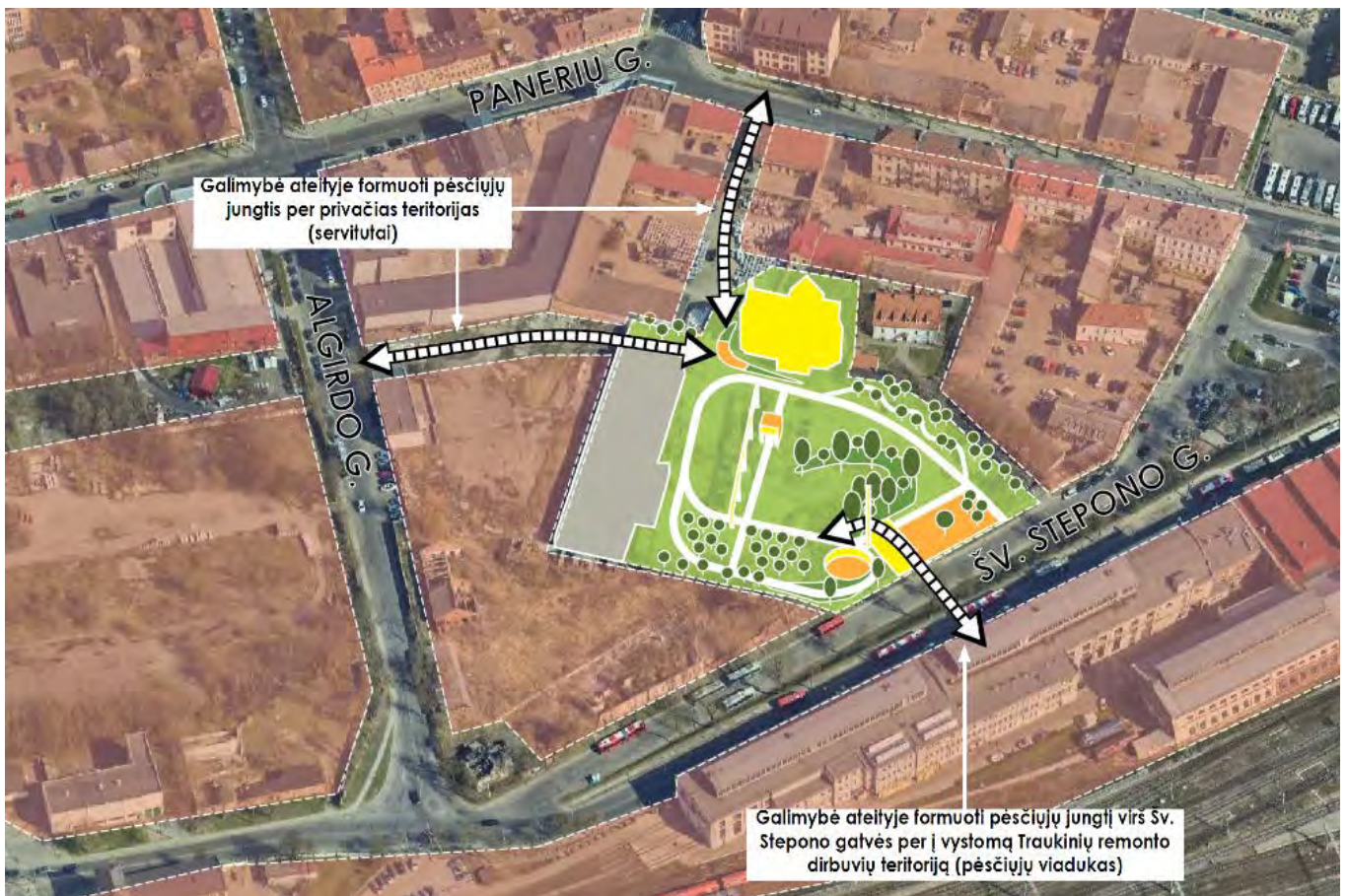

Vystantis aplinkinėms teritorijoms planuojamos papildomos jungtys į skverą. Viena jų galėtų būti į besiformuojantį komercinį centrą buvusių traukinių dirbtuvių teritorijoje. Šiuo metu patekimas iš šios teritorijos į skverą sudėtingas dėl reljefo skirtumų tarp Geležinkelio gatvės ir Šv. Stepono gatvės. Planuojama statyti nedidelį pėsčiųjų viaduką virš Šv. Stepono gatvės ir taip sujungti aukščiau esantį žalią plotą su geležinkelio teritorija. Tiltu pagrindo konstrukcija iš skvero pusės turėtų montuotis ant esamo (rekonstruojamo) statinio. Stogo aukštis labai panašus į Geležinkelio gatvės altitudę. Jungtis sukurtų patogų patekimą nuo Geležinkelio gatvės į viršutinę skvero dalį prie bažnyčios. Pėsčiųjų tiltas sudarytų sąlygas gatve po juo pravažiuoti 5,6 m aukščio transportui.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	29	30	0

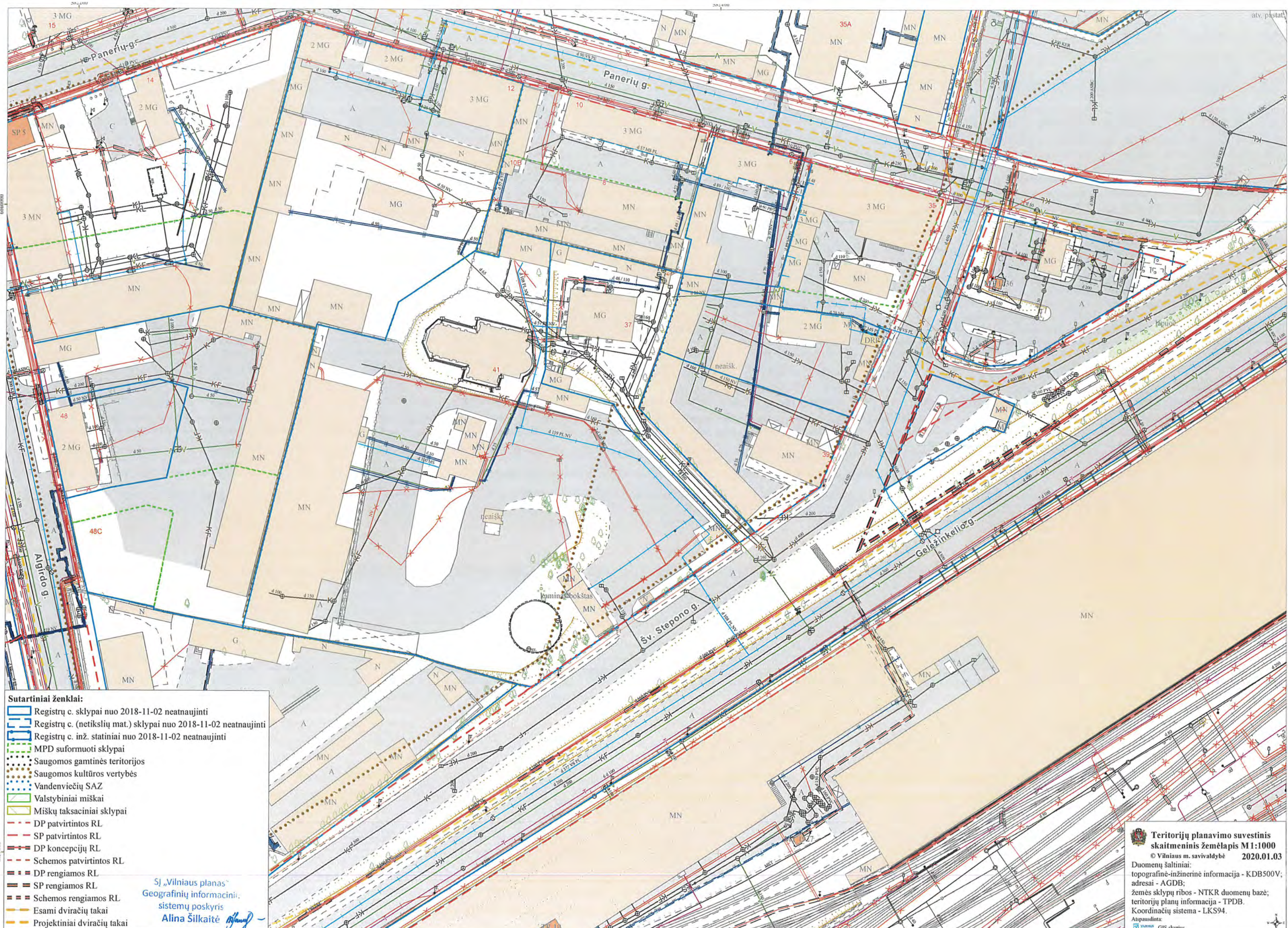

3.8 Perspektyvinės jungtys su aplinkiniais kvartalais

Plėtojant kvartalą ir aplinkines teritorijas rekomenduojama išlaikyti vizualinius ryšius su skveru ir bažnyčia iš aplink esančių viešųjų erdvių. Siektina labai nedidinti aukštingumo nuo Šv. Stepono gatvės, kad neužstoti bažnyčios stebint nuo Geležinkelio gatvės. Taip pat vystant aplinkines teritorija būtų sveika kurti papildomus pėsčiųjų ryšius per privačius sklypus į skverą. Rekomenduojami du papildomi patekimai nuo Algirdo gatvės ir Panerių gatvės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
VP19.88-00-PP-AR	30	30	0

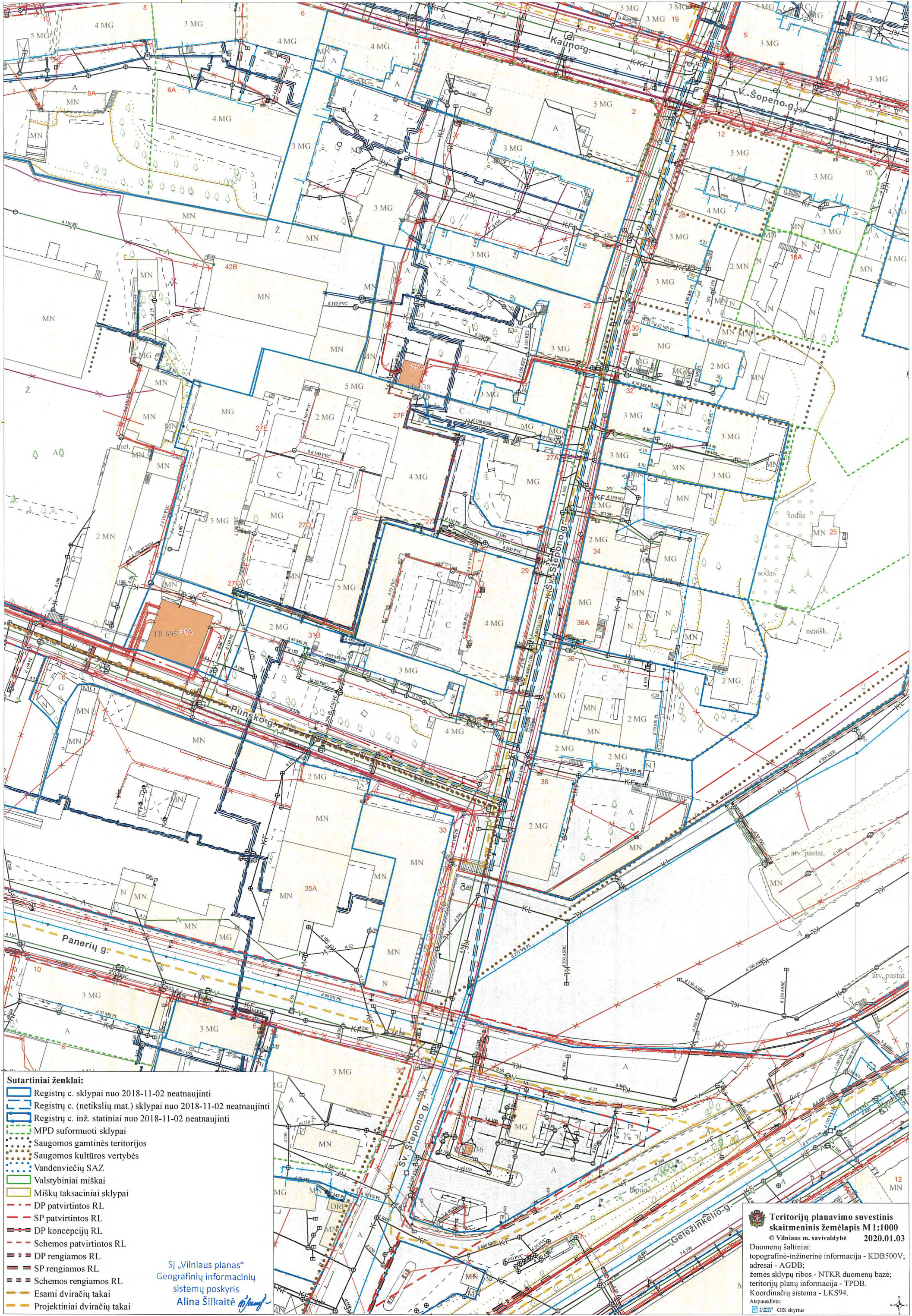

- Sutartiniai ženklai:**
- ▬ Registrų c. sklypai nuo 2018-11-02 neatnaujinti
 - ▬ Registrų c. (netikslių mat.) sklypai nuo 2018-11-02 neatnaujinti
 - ▬ Registrų c. inž. statiniai nuo 2018-11-02 neatnaujinti
 - ▬ MPD suformuoti sklypai
 - Saugomos gamtinės teritorijos
 - Saugomos kultūros vertybės
 - Vandenviečių SAZ
 - ▬ Valstybiniai miškai
 - ▬ Miškų taksaciniai sklypai
 - ▬ DP patvirtintos RL
 - ▬ SP patvirtintos RL
 - ▬ DP koncepcijų RL
 - ▬ Schemos patvirtintos RL
 - ▬ DP rengiamos RL
 - ▬ SP rengiamos RL
 - ▬ Schemos rengiamos RL
 - ▬ Esami dviračių takai
 - ▬ Projektiniai dviračių takai

SĮ „Vilniaus planas“
Geografinių informacinių
sistemų poskyris
Alina Šilkaitė

Teritorijų planavimo suvestinis skaitmeninis žemėlapis M1:1000
© Vilniaus m. savivaldybė 2020.01.03

Duomenų šaltiniai:
topografinė-inžinerinė informacija - KDB500V;
adresai - AGDB;
žemės sklypų ribos - NTKR duomenų bazė;
teritorijų planų informacija - TPDB.
Koordinacinių sistema - LKS94.
Atspausdinta:
GIS skyrius

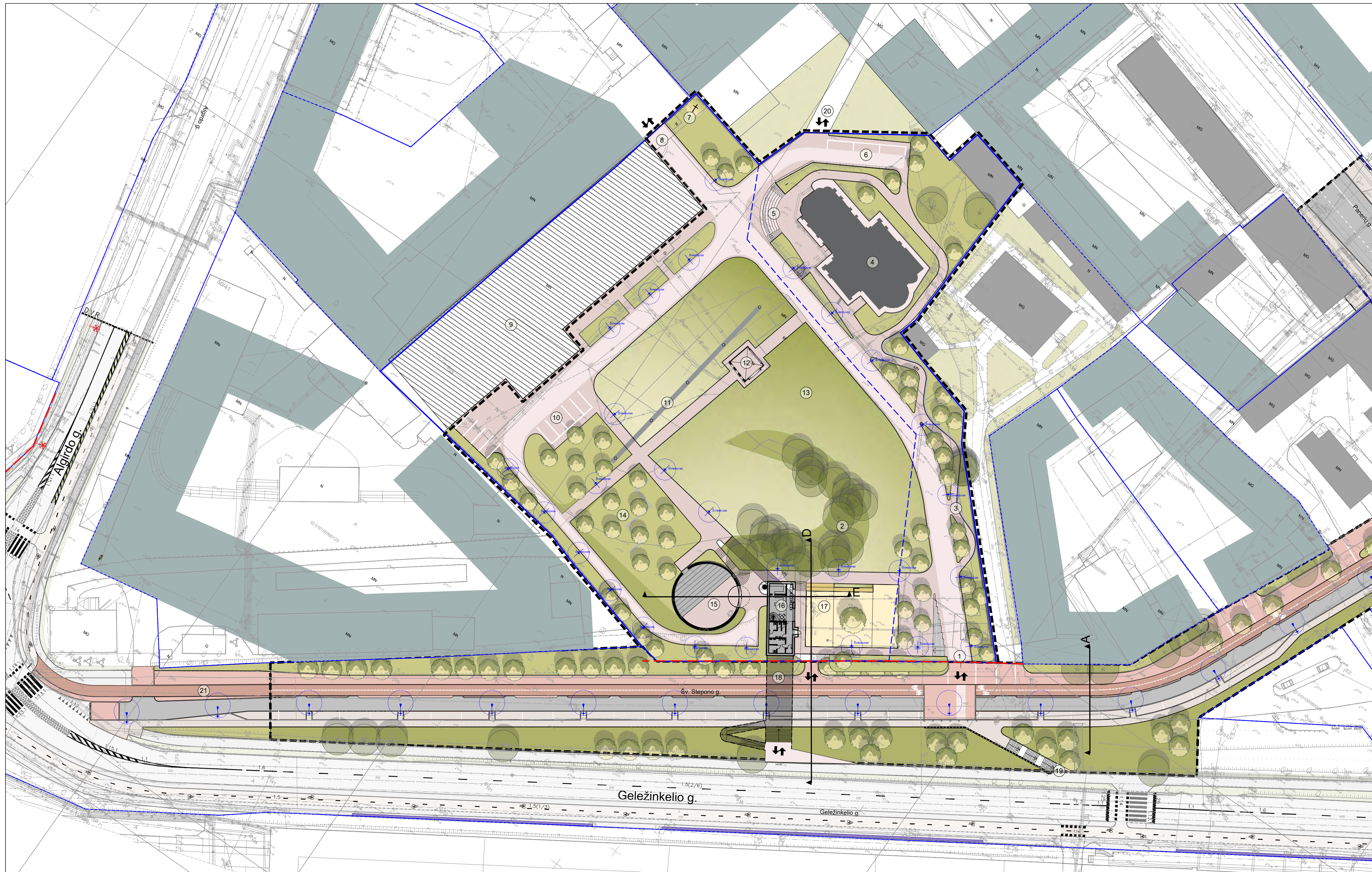

- Sutartiniai ženklai:**
- Registrų c. sklypai nuo 2018-11-02 neatnaujinti
 - Registrų c. (netikslių mat.) sklypai nuo 2018-11-02 neatnaujinti
 - Registrų c. inž. statiniai nuo 2018-11-02 neatnaujinti
 - MPD suformuoti sklypai
 - Saugomos gamtinės teritorijos
 - Saugomos kultūros vertybės
 - Vandenviečių SAZ
 - Valstybiniai miškai
 - Miškų taksaciniai sklypai
 - DP patvirtintos RL
 - SP patvirtintos RL
 - DP koncepcijų RL
 - Schemos patvirtintos RL
 - DP rengiamos RL
 - SP rengiamos RL
 - Schemos rengiamos RL
 - Esami dviračių takai
 - Projektiniai dviračių takai

SĮ „Vilniaus planas“
Geografinių informacinių
sistemų poskyris
Alina Šilkaitė

Teritorijų planavimo suvestinis skaitmeninis žemėlapis M1:1000
© Vilniaus m. savivaldybė 2020.01.03

Duomenų šaltiniai:
topografinė-inžinerinė informacija - KDB500V;
adresai - AGDB;
žemės sklypų ribos - NTKR duomenų bazė;
teritorijų planų informacija - TPDB.
Koordinatų sistema - LKS94.
Atspausdinta:
GIS skyrius

SUTARTINIAI ŽYMEJIMAI

	Darbo riba		Betoninės trinkelės 10x30x8
	Skypų ribos		Betoninės plytelės 60x20x8
	Skvero sklypo riba		Dviračių tako danga (raudonas a)
	Skvero sklypo dalių riba		Termomedienos danga
	Patvirtintos gatvių raudonosios linijos		Degintos lakuoto medžio danga
	Kitu projektu įveiklinamas statinys		Vaikų žaidimo aikštelės danga (li)
	Esami statiniai teritorijoje		Asfalto danga
	Perspektyvinis užstatymas aplinkiniame kvartale		Vejos danga ir želdiniai

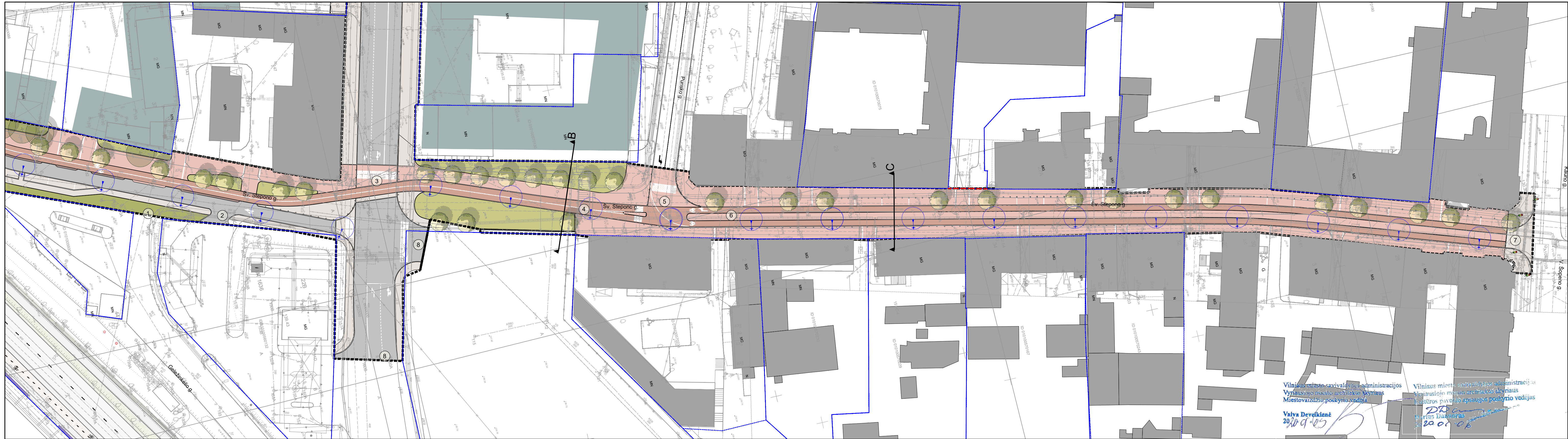
EKSPLIKACIJA

- 1 Pagrindinis įėjimas ir (važiavimas tik tarnybiniam ir spec. transportui)
- 2 Sutvarkytas šlaitas
- 3 Suolai palei pagrindinį taką komponuojami prie neigaliesiems pritaikyto "dublio"
- 4 Šv. Stepono bažnyčia
- 5 Lygių skirtumas įprasmimas lauko amfiteatru ir laiptais
- 6 Laikino parkavimo vietos prie bažnyčios
- 7 Galimas buvusios kopytelės įprasmimas
- 8 Perspektivinis takas į Algirdo g.
- 9 Atskiru projektu vystomas kompleksas
- 10 Stovėjimo vietos (laikinos)
- 11 Paliekamas inžinerinis statinys "Arkada"
- 12 Pievos paviljonas
- 13 "Stepono pieva"
- 14 Poilsio zona / žydintis sodas
- 15 Renginių erdvė "Smalos katilė"
- 16 Nuomuojamos patalpos / WC
- 17 Vaikų zona
- 18 Pėsčiųjų / dviračių tiltas (gyvendinamas kitu etapu)
- 19 Laiptai nuo Geležinkelio gatvės pėsčiųjų perėjoms
- 20 Perspektivinis takas į Panerių g.
- 21 Geležinkelio gatvės projekto dalies pakeitimai (nežymus - galimi darbo projekto stadijoje)

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
Vyriausiojo miesto architekto skyriaus
Miestovaizdžio poskyrio vedėja
Valya Devidienė
2020.01.06

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos
Vyriausiojo miesto architekto skyriaus
Kultūros paveldo apsaugos poskyrio vedėjas
D. D. D.
Darius Daanoras
2020.01.06

KVAL. PATV. DOK. NR.			Projektas:	
			ŠV. STEPONO SKVERO IR ŠV. STEPONO G. NUO ŠOPENO G. IKI GELEŽINKELIO IR ALGIRDO SANKRYŽOS REKONSTRAVIMO PROJEKTAS	
A874	PV Arch.	Vincas Brezgyš Paulius Jonys	Dokumento pavadinimas:	Laida
			TERITORIJOS PLANAS	0
			M1:500	
LT	Užsakovas	Vilniaus miesto savivaldybė	Dokumento žymuo:	Lapas Lapų
			VP19.88-00-PP - SA01	1 2

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

	Darbo riba
	Skypų ribos
	Patvirtintos gatvių raudonosios linijos
	Esami statiniai teritorijoje
	Perspektyvinis užstatymas

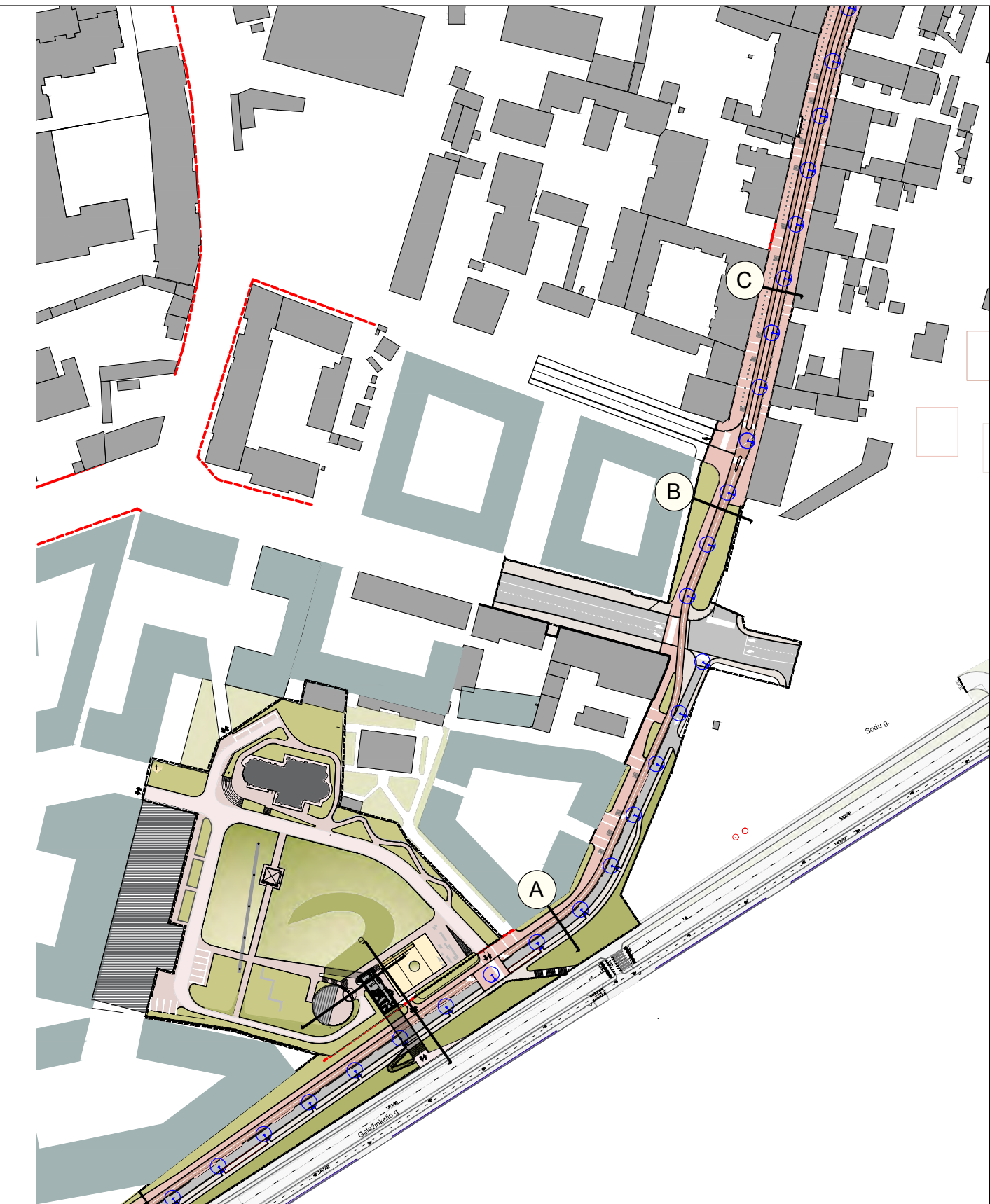
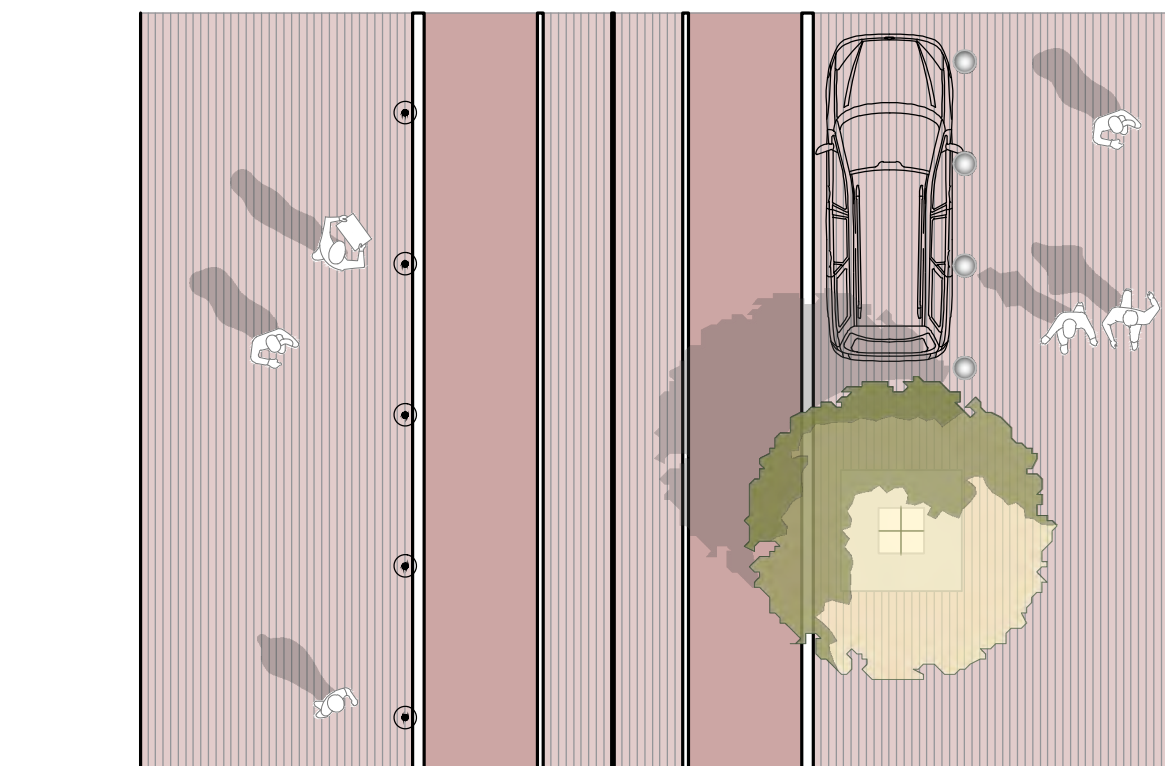
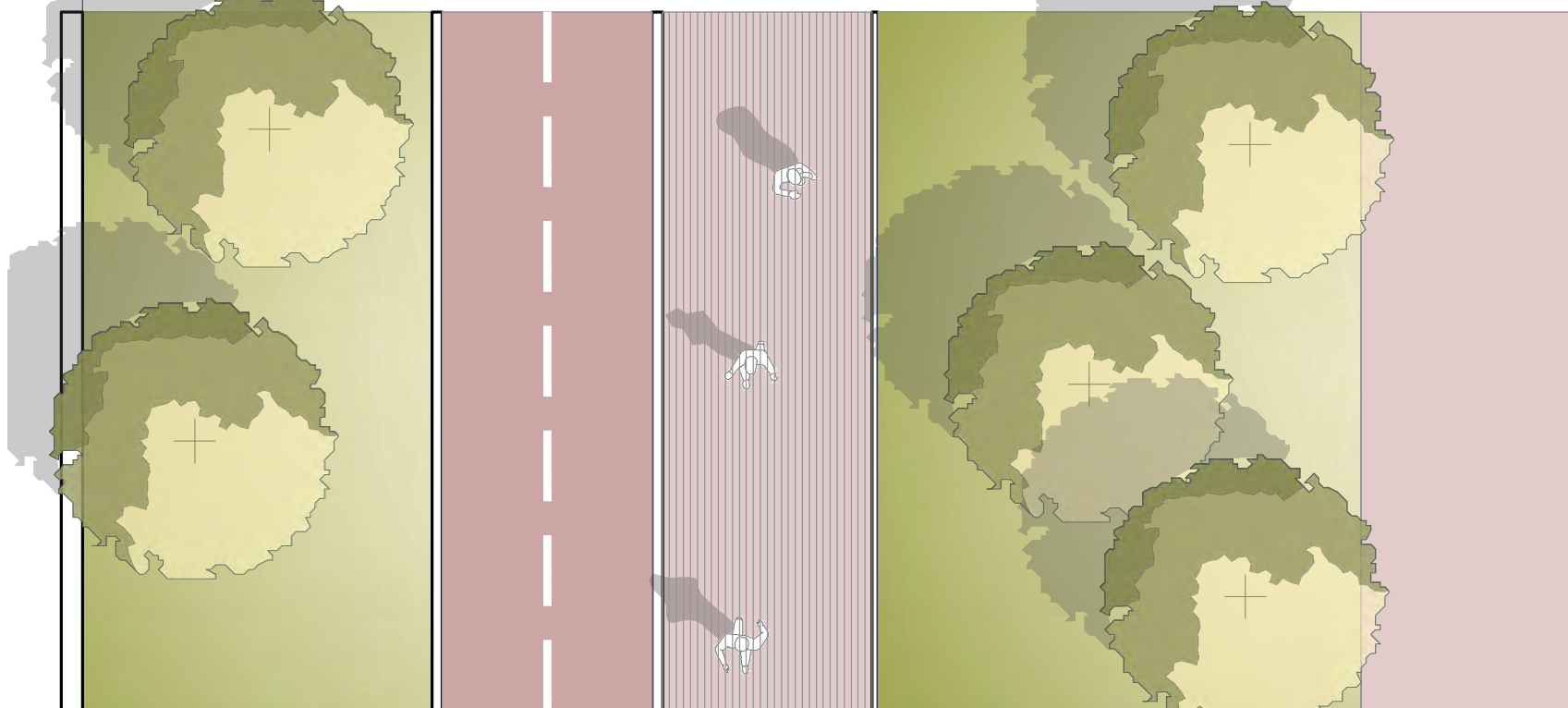
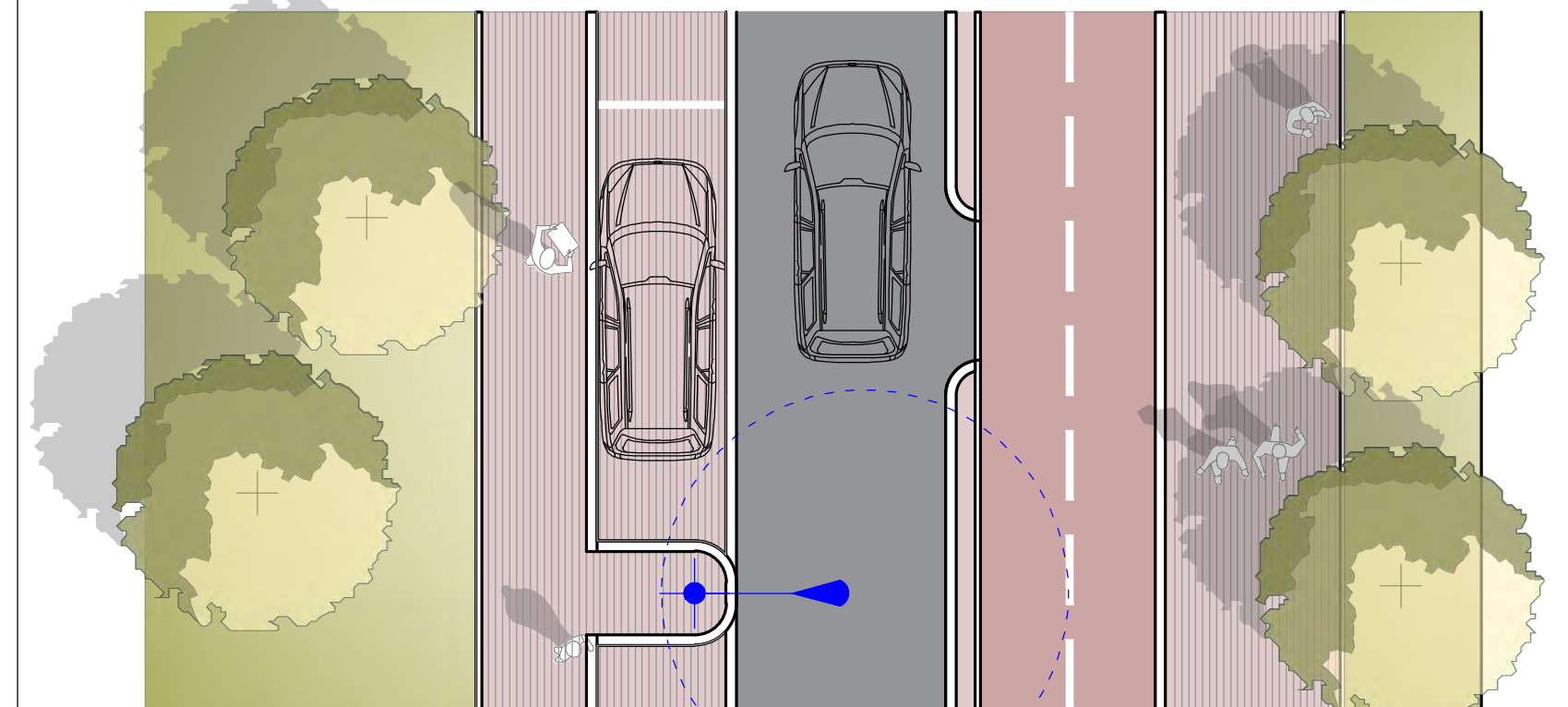
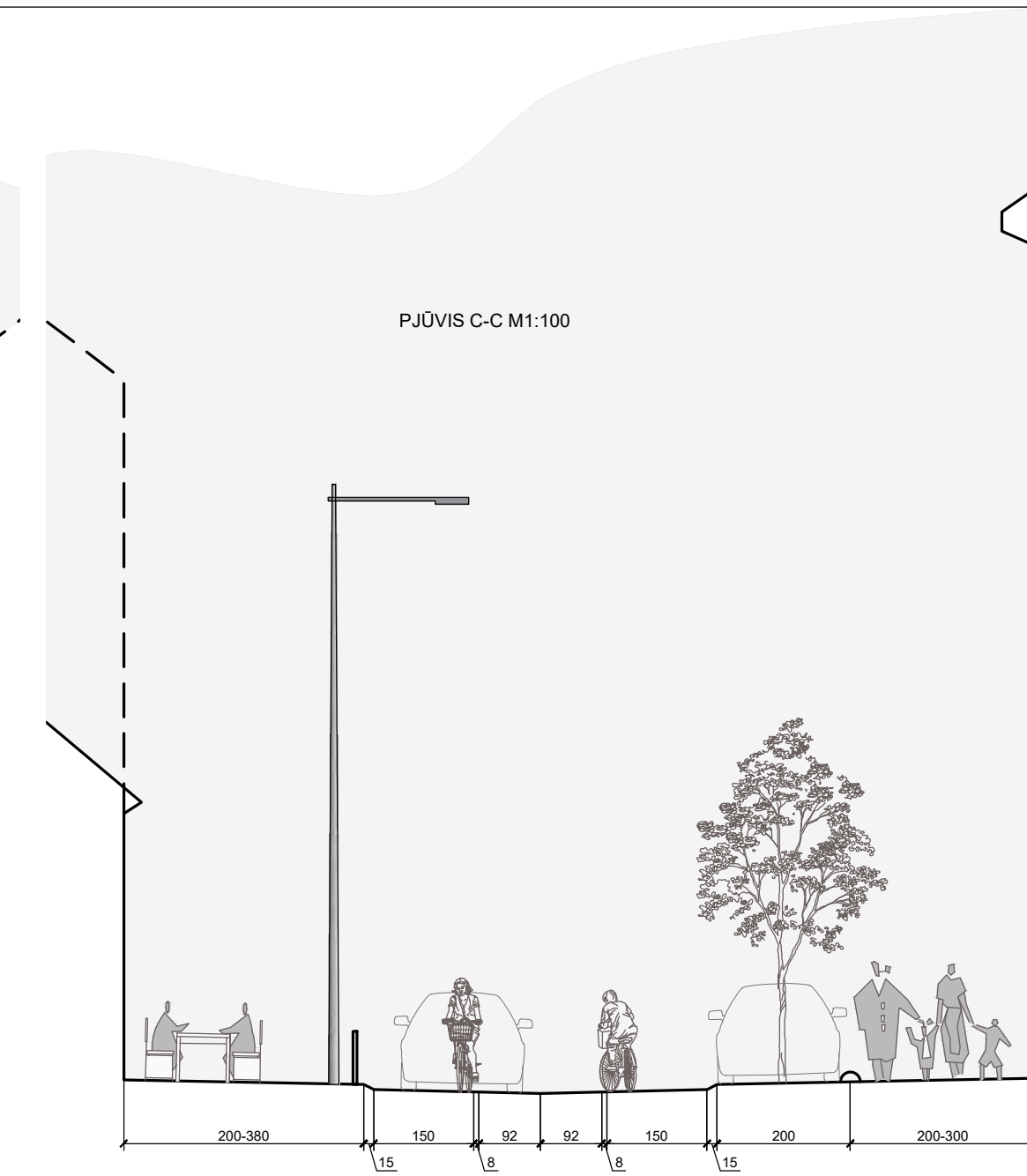
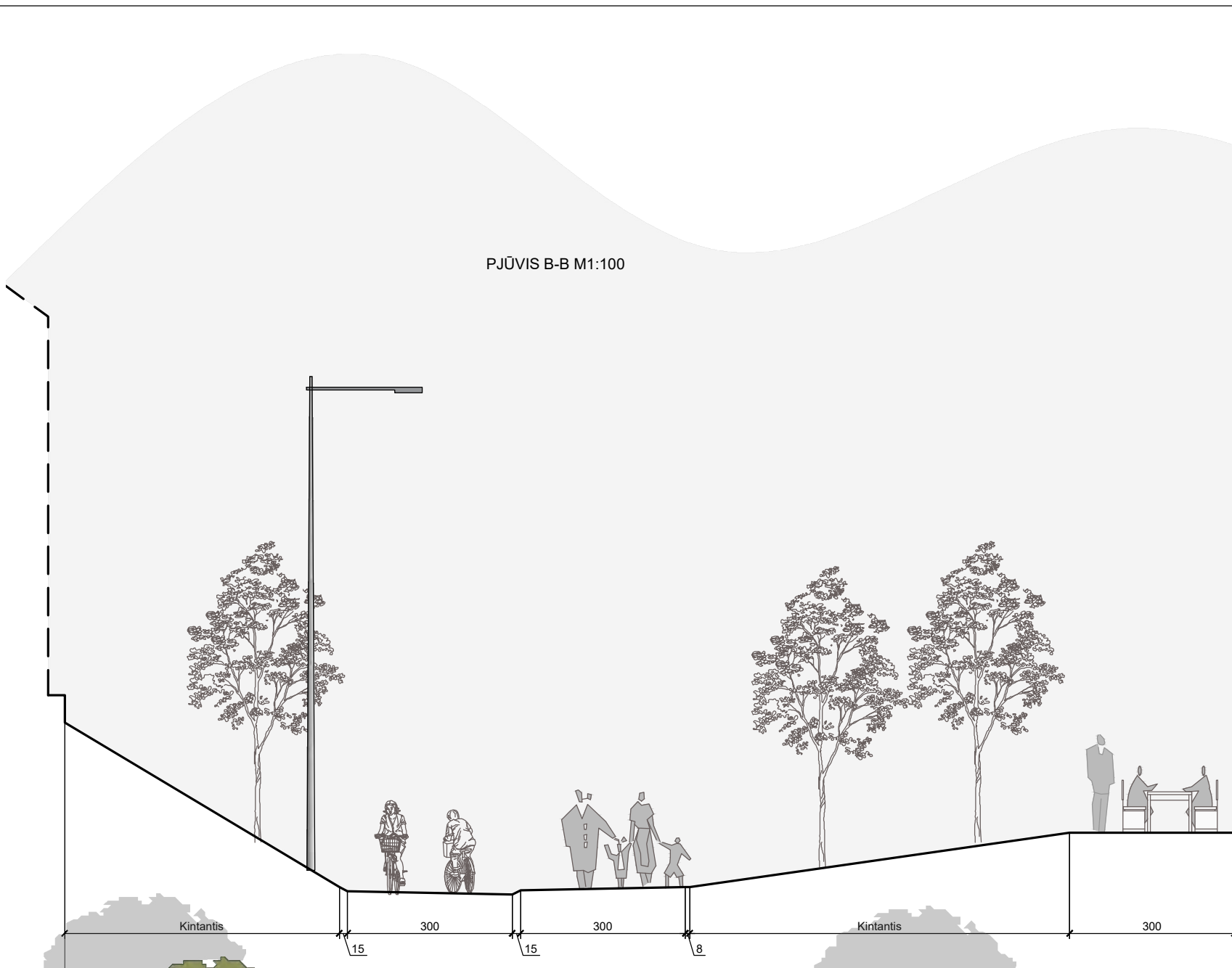
	Betoninės trinkelės 10x30x8
	Betoninės plytelės 60x20x8
	Dviračių tako danga (raudonas asfaltas)
	Asfalto danga
	Metaliniai stulpeliai
	Betoniniai atitvarai
	Medis apsauginėse grotelėse
	Vejos danga ir želdiniai

EKSPLIKACIJA

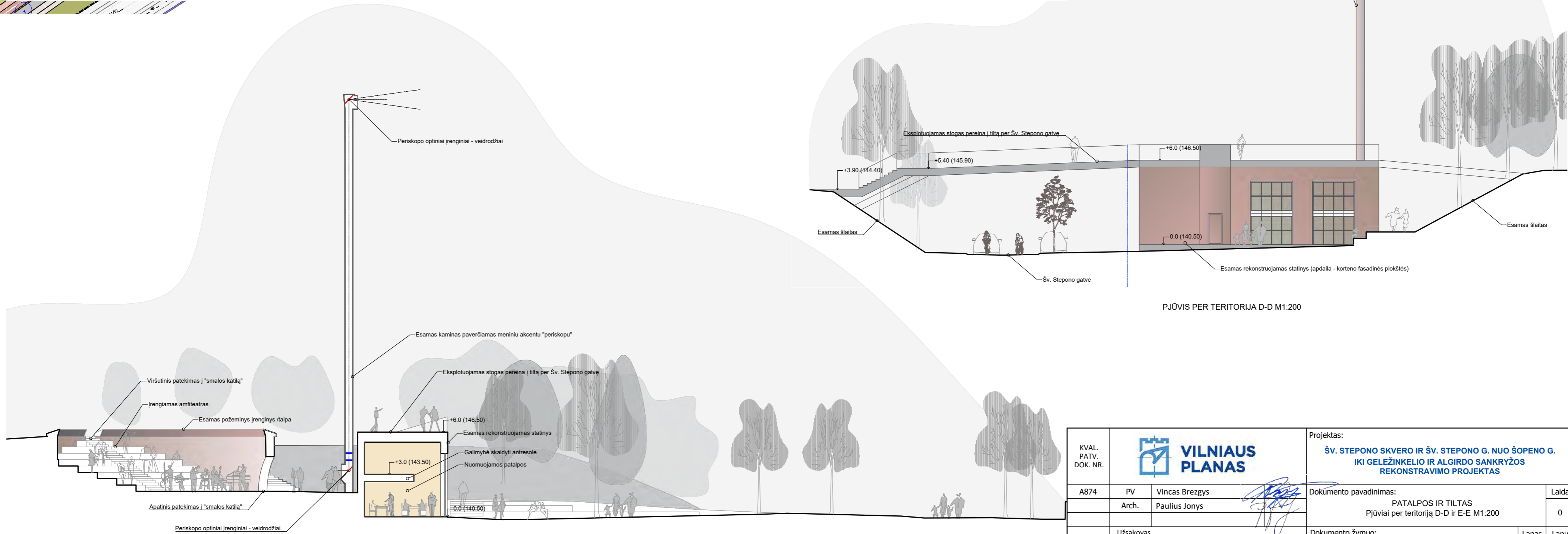
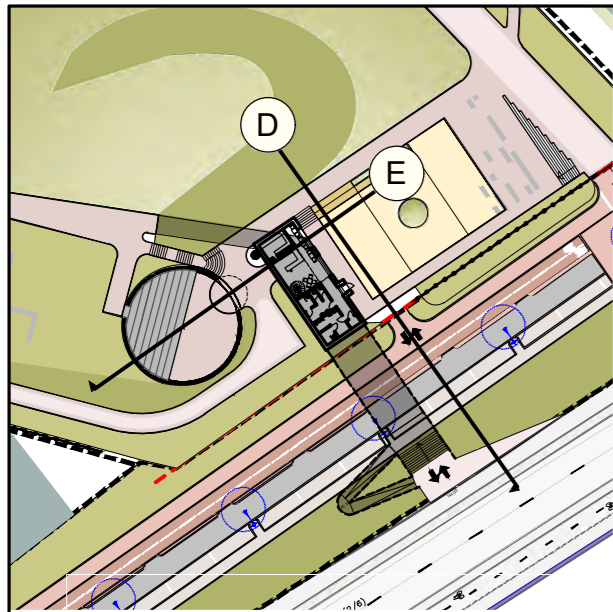
①	Panaikinama jungtis iki Geležinkelio g. (kitais projektais vystomas gatvių tinklas)
②	Įvažiavimas į degalinę
③	Iškili reguliuojama perėja ties Panerių g.
④	Aturta Šv. Stepono trasos atkarpa (eismas leidžiamas tik dviračiais ir pėstiesiems)
⑤	Iškili perėja prie Punksko g.

⑥	Dviračių gatvės principas Šv. Stepono gatvės atkarpoje nuo V. Šopeno g. iki Punksko g.
⑦	Sankryža su V. Šopeno g.
⑧	Planuojama formuoti įvažiavimą į autobusų stoties skylą
⑨	Planuojama jungtis su Geležinkelio g.

KVAL. PATV. DOK. NR.			Projektas:	
	A874	PV	ŠV. STEPONO SKVERO IR ŠV. STEPONO G. NUO ŠOPENO G. IKI GELEŽINKELIO IR ALGIRDO SANKRYŽOS REKONSTRAVIMO PROJEKTAS	
	Arch.	Vincas Brezgys	Dokumento pavadinimas:	Laida
		Paulius Jonys	TERITORIJOS PLANAS M1:500	0
LT	Užsakovas	Vilniaus miesto savivaldybė	Dokumento žymuo:	Lapas Lapų
			VP19.88-00-PP - SA01	2 2

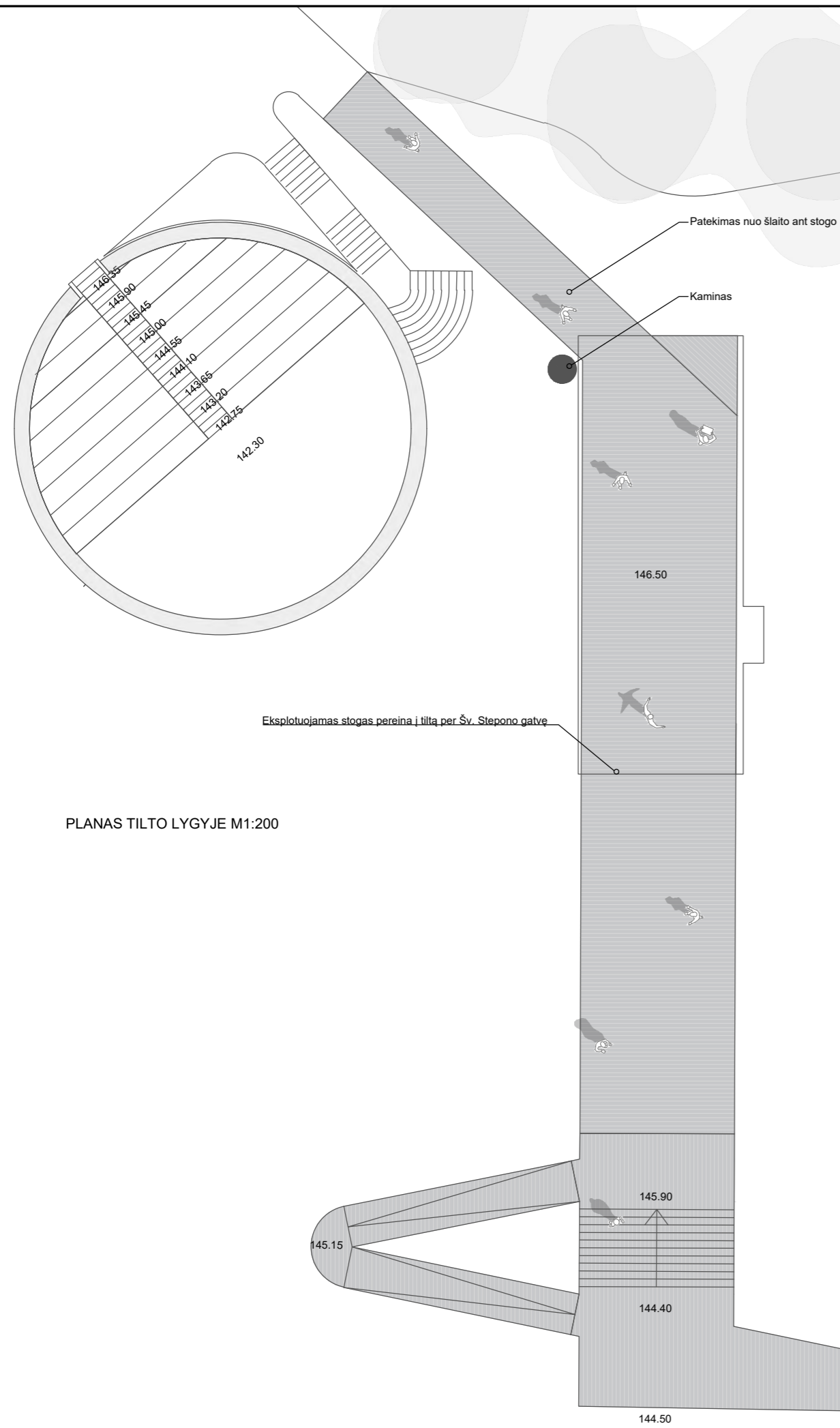
KVAL. PATV. DOK. NR.			Projektas: ŠV. STEPONO SKVERO IR ŠV. STEPONO G. NUO ŠOPENO G. IKI GELEŽINKELIO IR ALGIRDO SANKRYŽOS REKONSTRAVIMO PROJEKTAS	
A874	PV	Vincas Brezgys	Dokumento pavadinimas:	Laida
	Arch.	Paulius Jonys	PJŪVIAI PER GATVĘ M1:100	0
LT	Užsakovas	Vilniaus miesto savivaldybė	Dokumento žymuo:	Lapas Lapų
			VP19.88-00-PP - SA02	1 1

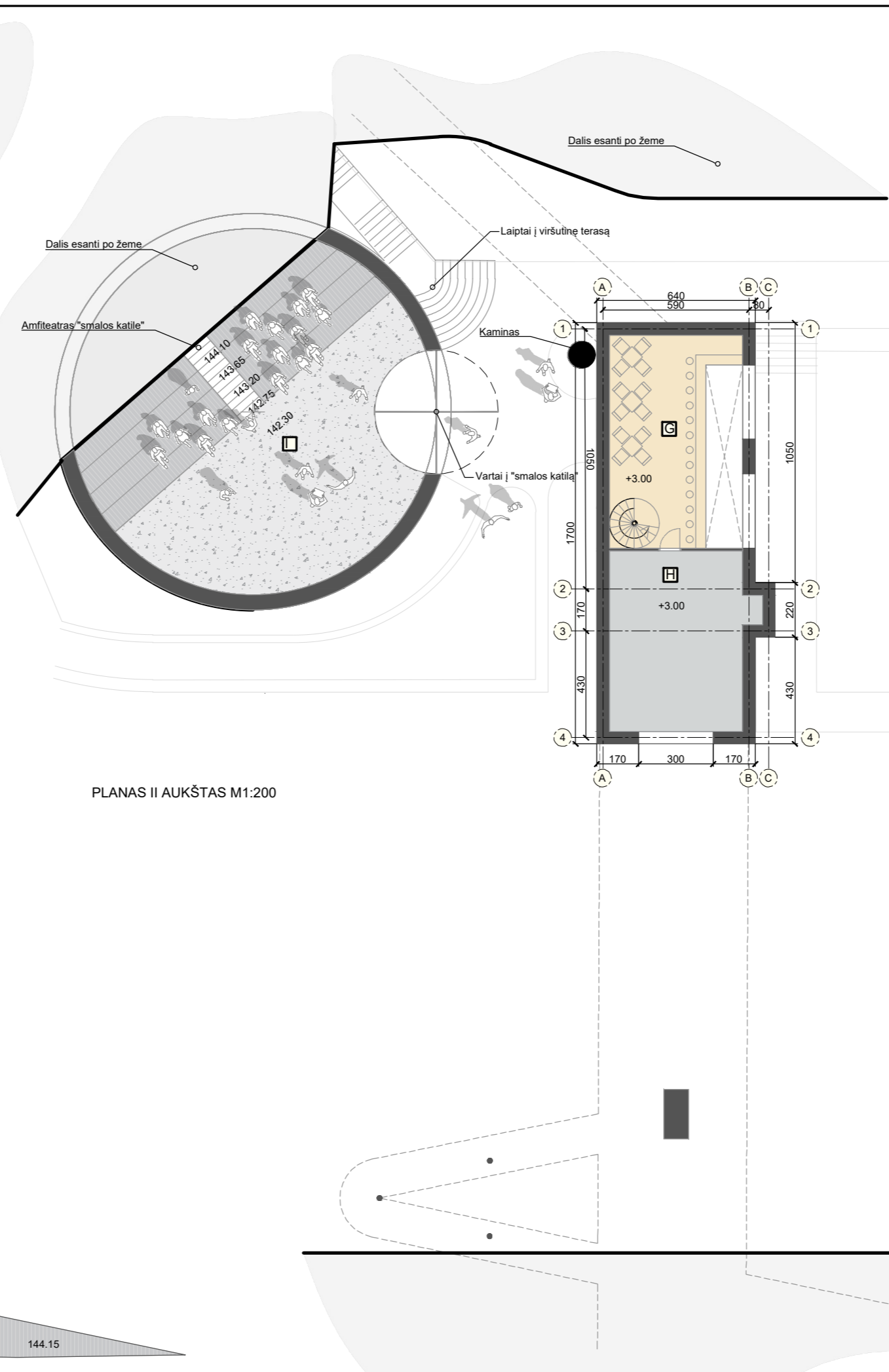
PJŪVIS PER TERITORIJA D-D M1:200

PJŪVIS PER TERITORIJA E-E M1:200

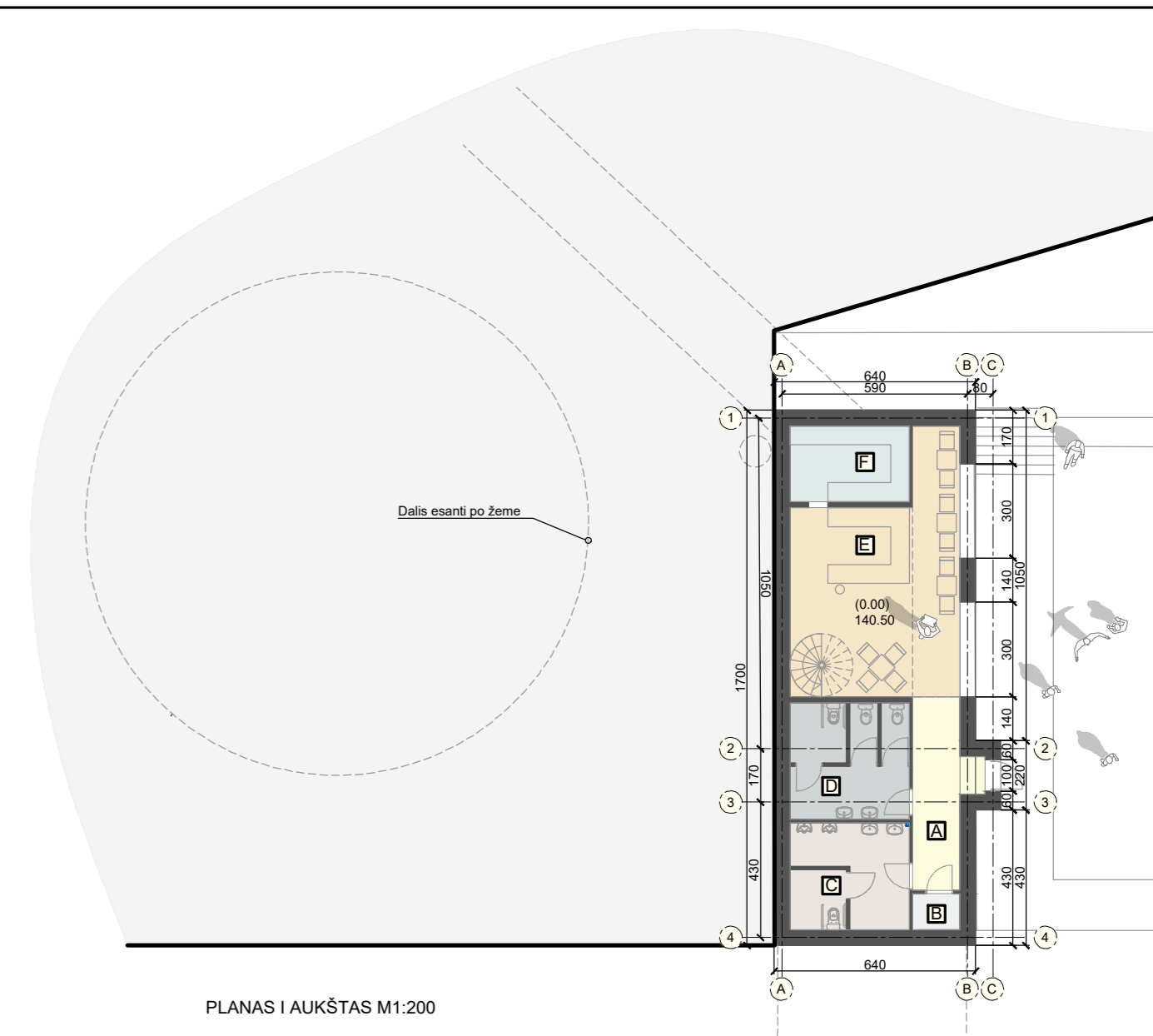
KVAL. PATV. DOK. NR.			Projektas:			
			ŠV. STEPONO SKVERO IR ŠV. STEPONO G. NUO ŠOPENO G. IKI GELEŽINKELIO IR ALGIRDO SANKRYŽOS REKONSTRAVIMO PROJEKTAS			
A874	PV	Vincas Brezgyš		Dokumento pavadinimas:		
	Arch.	Paulius Jonys		PATALPOS IR TILTAS Pjūviai per teritoriją D-D ir E-E M1:200		Laida
LT	Užsakovas		Dokumento žymuo:		Lapas	
	Vilniaus miesto savivaldybė		VP19.88-00-PP - SA03		Lapų	
					1	2

PLANAS TILTO LYGYJE M1:200

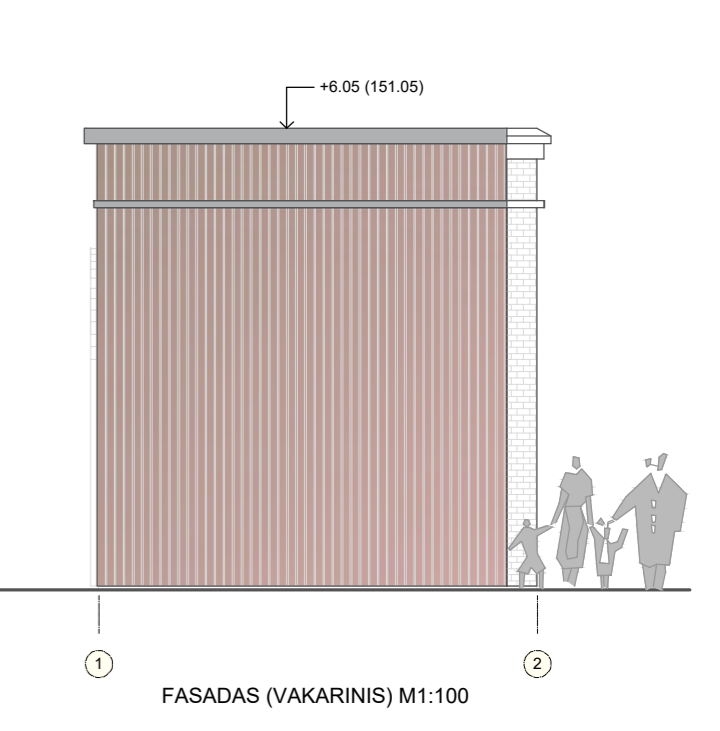
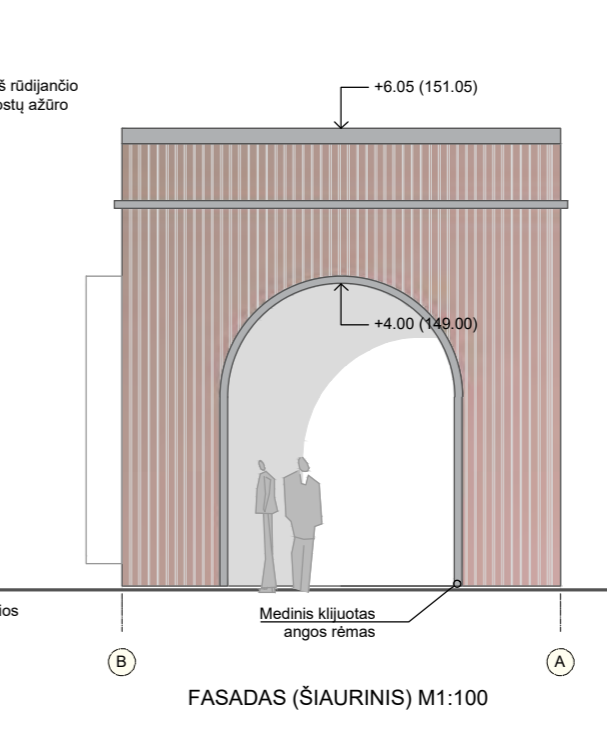
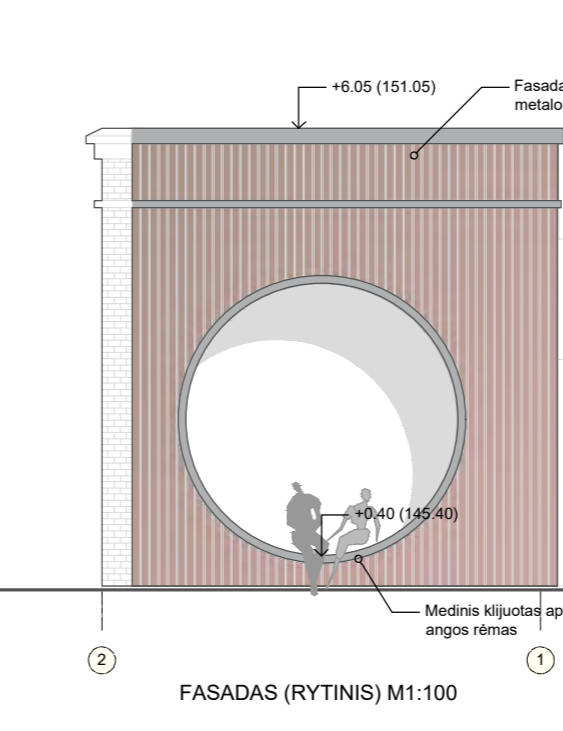
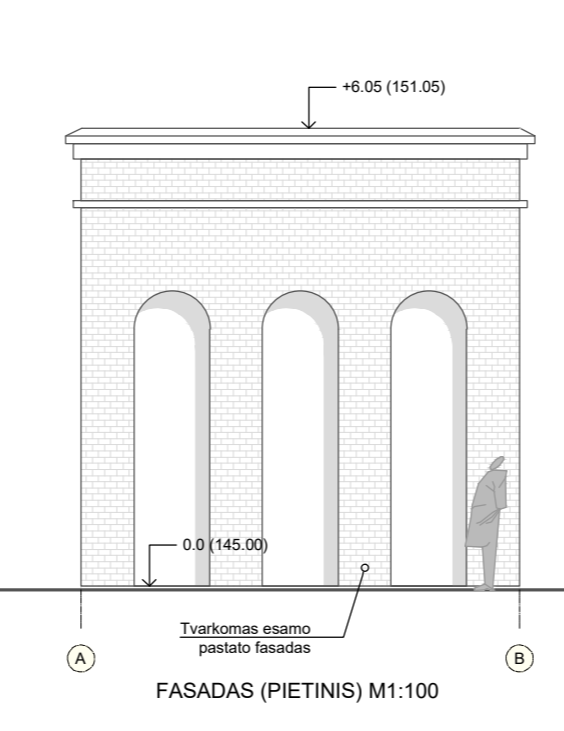
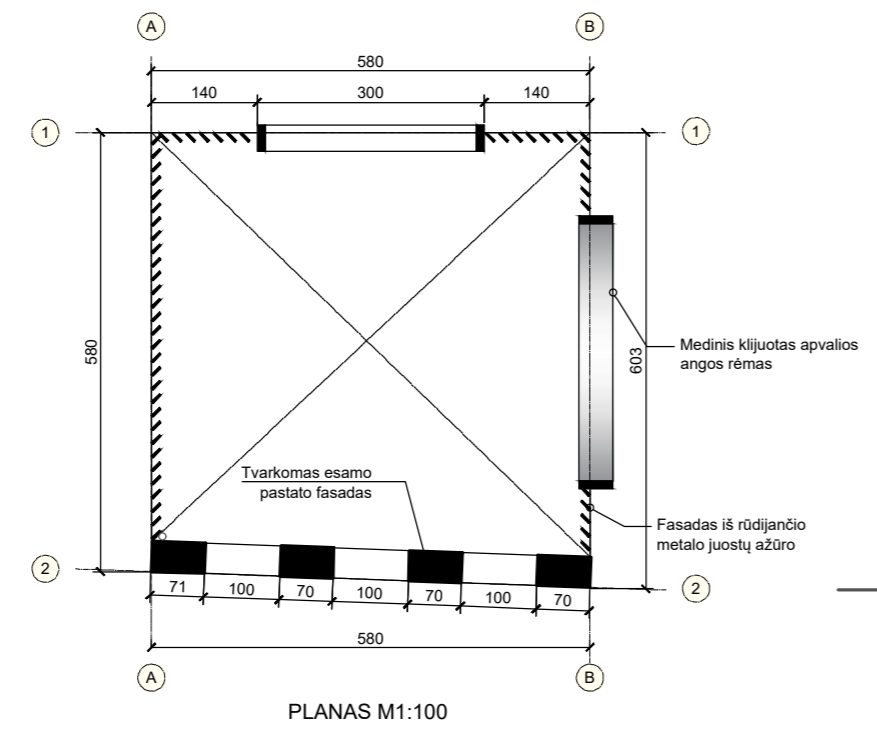
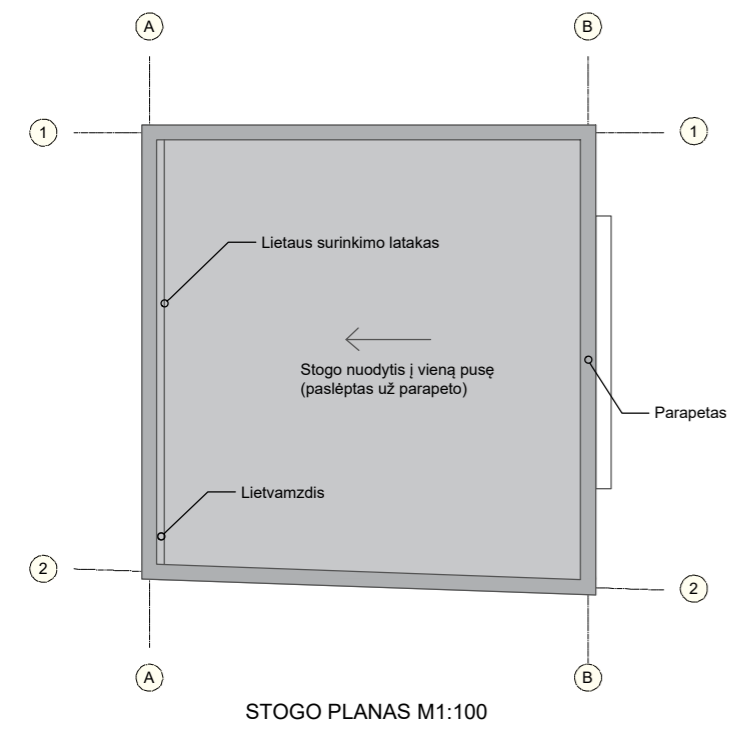
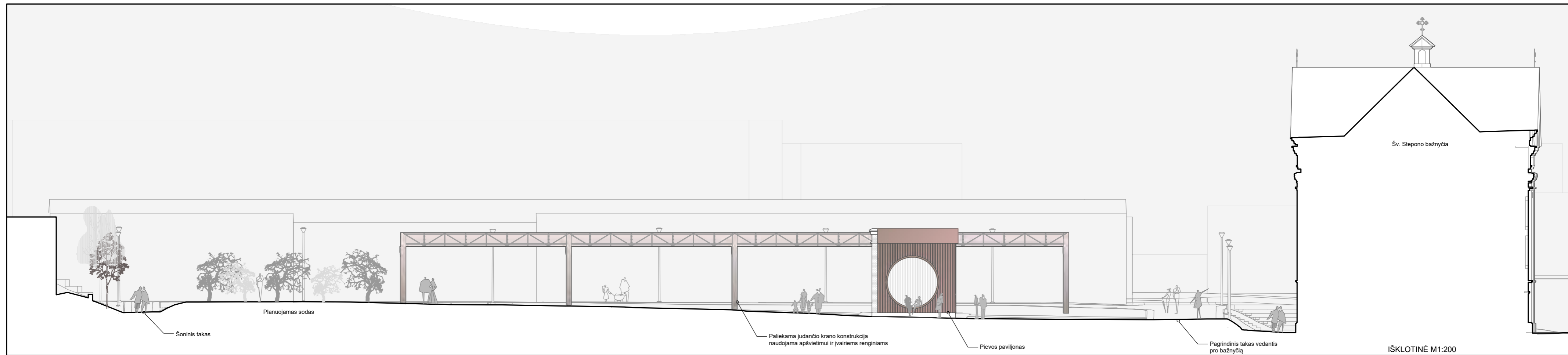
PLANAS II AUKŠTAS M1:200

PLANAS I AUKŠTAS M1:200

PATALPOS			
Žymuo	Patalpos pavadinimas	Aukštas	Plotas
A	Koridorius	I	10.2 m2
B	Sandėliukas	I	1.7 m2
C	Vyrų WC	I	12.9 m2
D	Moterų WC	I	14.1 m2
E	Kavinė	I	36.3 m2
F	Virtuvė	I	9.1 m2
G	Kavinė	II	35.3 m2
H	Administracinės patalpos	II	40.3 m2
I	Renginių erdvė	"smalos katilas"	172 m2

KVAL. PATV. DOK. NR.			Projektas:		
			ŠV. STEPONO SKVERO IR ŠV. STEPONO G. NUO ŠOPENO G. IKI GELEŽINKELIO IR ALGIRDO SANKRYŽOS REKONSTRAVIMO PROJEKTAS		
A874	PV	Vincas Brezgys	Dokumento pavadinimas:	Laida	
	Arch.	Paulius Jonys			PATALPOS IR TILTAS Planai M1:200
LT	Užsakovas		Dokumento žymuo:	Lapas	
	Vilniaus miesto savivaldybė		VP19.88-00-PP - SA03	2	2

KVAL. PATV. DOK. NR.			Projektas:		
			ŠV. STEPONO SKVERO IR ŠV. STEPONO G. NUO ŠOPENO G. IKI GELEŽINKELIO IR ALGIRDO SANKRYŽOS REKONSTRAVIMO PROJEKTAS		
A874	PV	Vincas Brezgys	Dokumento pavadinimas:	Laida	
	Arch.	Paulius Jonys		PIEVOS PAVILJONAS. PLANAI IR FASADAI M1:100	0
LT	Užsakovas		Dokumento žymuo:	Lapas	
	Vilniaus miesto savivaldybė			VP19.88-00-PP - SA04	Lapų
				1	1